

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. ÉJJEL 10-TÓL 23-48.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 15.— PENGÓ.
HAVONTA 5 P 20 FILLER.

8 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVII ÉVFOLYAM 209 SZÁM

Kicsinyhitűek

és rémekeltők, most ismét derül-
lőrással kell tudomásul vennetek,
hogy nem eszik olyan forrón a ká-
sát, mint ahogy főzik. Néhány nap
palezoltó tele voltatok félelemmel
és rettegő rémlátással, hogy mi
lesz. Nos, mi lesz, mi lehet még,
ami meglepheti az embert?

Igen, történt valami, ami való-
ban meglepett bennünket, de egy
kicsit nem úgy, mint ahogy néme-
lyek szerették volna.

Egészen kellemes meglepetés
volt.

Olyan meglepetés, amit minden
józan gondolkodású és az igazsá-
got szívből szerető ember ha nem
is várt, de bízott abban, hogy be-
fog következni.

Lehetne, igen sokat lehetne írni
erről a kishitűségről, mely pillana-
tok alatt elveszti a fejét, de akkor
amikor aztán hirtelen változással
annak az ellenkezője következik be,
mint amit félelmében várt, szem-
rebbenés nélkül hirdeti, hogy lám,
ezt is előre megmondtam!...

Nem is ezekről a jámbor hiedel-
meskedőkről van szó, kik nem ad-
hatnak többet, mint mi a lényegük,
de azokról első sorban, akik félel-
mükkel, rémüldözésükkel és máso-
kat is magukkal rántó veszmádár-
ságukkal sokat ártanak akkor, ami-
kor erre semmi szükség nincs, már
azért se, mert vannak, akik szán-
dékukkal követik el az ártalmak so-
ráit, hivatásos ártók, akik azért
drukkolnak keservesen, hogy nekik,
az ellenpárton lévőknek legyen vé-
gül is igazuk!

Ne szaporítsuk azoknak a ked-
vét, akik minden ellenséges győze-
lemben már a vég kifejlődését
lájják és a régen áhított végső
győzelem hitével osztanak sort
azok között, akik nem egy gyéké-
nyen áruznak veük.

Megállapíthatjuk, hogy még sem
mi ideje se a vakrémületeknek, se a
katonai örömeiknek. A vakrémületek fel-
váltotta a vak öröm, mely a pillana-
tot tekintni istennek, a kajánt, a
kárörömet pedig felváltotta a jo-
gos lehelés, hogy nem történt min-
den úgy, ahogy azt Amerikában,
vagy Angliában papírosan kifun-
dáltak.

A háborúnak útja van.
Ezt az utat meg kell járnia min-
den háborúnak és addig nem lesz
vége, míg el nem dől, hogy med-
dig tart ez az út.

Az bizonyos, hogy senki se ki-
vánja ezt a szörnyű megpróbáltat-
ást, de az se vitás, hogy azért
minden áron meg se akarjuk elér-
ni a békét. Erre a minden áron
való békekötésre igen siralmas pél-
dát szolgáltatott Olaszország, mely
bizott a légvárakban és üres ígé-
retekben, de mikor tettekre került
sor, a tettek egyelőre késtek és
késnek, sőt veszedelmes elma-
radnak nem kevés gyötrelmére
azoknak, akiket pedig a gyors és
minden áron való béke érdekelt.

A pusztulás útja szörnyű, mely
ötödik éve jár az ember nyomá-
ban, de az a pusztulás, mely ak-

Mussolini köztársasággá kiáltotta ki Olaszországot és átvette a fasiszta-párt legfelsőbb vezetését

A németek legközelebb 50 hadosztályt vetnek harcba Olaszország érdekében
Németország és Japán szilárd fegyverbarátságban tovább folytatja a háborút
a végső győzelemig -- A salernói kudarc halomra döntötte az angolszászok
terveit -- Hiába támad nagy erővel a szovjet, nem tud döntést elérni

Rómában letartóztatták a Badoglio-kormány külügy- miniszterét és minisztereit

AZ OLASZORSZÁGI HELYZET is-
mertetésénél előbbre kívánkoznak a
belpolitikai események a katonaiak-
nál is. Mussolini kiszabadulása után
újra aktivitásba lépett és újra átállít-
ta az államvezetést és a katonai irá-
nyítást és szervezést is. Több fon-
tos igen jelentős napirányítást adott
ki, amelynek legfontosabbja, hogy
tulajdonképpen az olasz király és
Badoglio félreállítását nyert a fa-
siszta köztársasági uralom irányít-
Olaszországban.

A napirányításban Mussolini beje-
lenté, hogy újra átvette az olaszor-
szági fasiszta legfelsőbb vezetését és a
pártjától fogva fasiszta köztársasá-
gi párt. Együttel újra visszaállítot-
ta a régi rezsimet, annak vezetőit,
akik együtt működtek a német ka-
tonasággal és ugyanakkor megteremt-
te a szükséges rendszabályokat. Ennek
során őrizetbe vették a Badoglio-
kormány külügyminiszterét, Guarig-
liát és a kormány több tagját. Ere-
lyes kézzel teremtettek rendet olyan
helyeken, ahol szörványos zavargás,
ellenállási kísérlet történt, így Róma
parancsnoka is több megtorló intéz-
kedést hozott. Mussolini újra való-
bekapcsolódása az olasz állam irá-
nyításába minden tekintetben jelen-
tős és igen nagy hordereje van, ami-
nek következményei még ezután mu-
tathoznak még halásusabbban.

UGYANAKKOR, amikor a német
haderő súlyos esepást mért az ame-
rikai hadosztályokra a salernói
öbölben és az amerikai katonák
kétségbeesve kérdezik: ez hát az az
olaszországi fegyverletétel, — abban
az időben úgy katonául, mint diplo-
máciai téren egymást követik az ese-
mények és ezek egyfelől Mussolini
kiszabadulásának következményei

politikai és katonai vonalon, másfe-
lől bizonyítékai a német haderő ere-
jének és töretlenségének és ezzel
együtt a német nép és szövetségesei
törhetetlen és meg nem ingatható bi-
zalmát jelentik a végső győzelem-
ben.

A NEMET KORMÁNY ES A JA-
PÁN KORMÁNY KÖZÖS NYILAT-
KOZATBAN jelentette ki, hogy a
háromhatalmi egyezményt az esemé-
nyek nem rendítették meg és a ja-
pán kormány erre vonatkozólag a
következő hivatalos közleményt ad-
ta ki: A japán császári kormány és
a német birodalmi kormány kijelen-
ti, hogy a Badoglio-kormány árnulása
semmit sem rendítette meg a há-
romhatalmi egyezményt, amely miu-
den további módosítás nélkül ér-
vényben marad. A két kormánynak
eltöként szándéka, hogy a háborút
minden rendelkezésre álló eszközzel
tovább folytatja a végső győzelemig!
A közös nyilatkozat kifejezi azt az
akaratot és elszántságot, hogy a két
nép területen erővel és változatlan
fegyverbarátsággal harcolja végig a
háborút a végső győzelemig és bizo-
nyos, hogy a Mussolini irányítása
alatt működő fasiszta kormány is
vállalja a hármasszövetséggel szem-
ben fennálló kötelezettségeit.

A SALERNOI FENYÉS NEMET
DIADAL nagy visszhangot keltett vil-
lágsszerte. Megállapítható, hogy a né-
met csapatok elérték Salerno váro-
sát és erős angolszász kötelékeket
váltak el a partszélesítési helyektől.
Az 5. amerikai hadsereg szinte telje-
sen megsemmisült, egy napon tíz-
ezernél több halottat és tízezerrel
több foglyot veszített az 5. amerikai
hadsereg, amellyel szemben a Szci-
liában is kiválóan küzdő német had-

osztály állott és a német hadsereg
több új hatásos tüzfegyvere meglep-
ően az amerikai katonákat. Az angol-
szász sajtó is beismeri a nagy vesz-
teséget és idegesen, lehaogoltan fo-
gadja általában az olaszországi híre-
ket. Kairói jelentés újabb kritikus
órákat vár.

A KELETI ARCYNALON NAGY
MOZGÓCSATA alakult ki újra, mely
az Azovi-tengertől a Moszkva—szmo-

lenszki műtzig terjed. A német had-
vezetőség még az eddiginél is rugal-
masabban folytatja a hadművele-
ket, írja Sertorius katonai szakértő
és kihasználja a terep mélységeit és
nem mulasztja el egyetlen alkalmat
sem a sikeres ellentámadásra és a
szovjet erő felmorzsolására. A har-
cok ide-oda hullámváza miatt nem
lehet áttekinthető képet adni a keleti
katonai helyzetről.

Mussolini napirányítása a köztársasági fasiszta-párt felállításáról

Berlin, szeptember 15. (Né-
met TI.) Mussolini a mai napon
ismét átvette Olaszországban a
fasiszta legfelsőbb vezetését.
Mussolini szeptember 15-én a
kormány öt napirányítását
bocsátotta ki:

A kormány első számú napi-
parancsa olaszországi há-
bártársakhoz! Mától, 1943 szeptem-
ber 15-től ismét átveszem Olasz-
országban a fasiszta legfel-
sőbb vezetését. Mussolini.

A kormány második számú
napirányítása: Pavolini Ales-
sandrot kineveztem a fasiszta
nemzeti párt ideiglenes titkárá-
vá. A párt neve mátol kezdve:
köztársasági fasiszta párt. —
Mussolini.

A kormány harmadik számú
napirányítása: Megparancso-
lom, hogy valamennyi katonai,
politikai, közigazgatási, vala-
mint minden más hatóság, ame-
lyet a kapituláció kormányja hi-
vatalától felmentett, haladéktan

lanul térjen vissza helyére és
tisztébe. Mussolini.

A kormány negyedik számú
napirányítása: Elrendelem vala-
mennyi pártszolgálati hely
azonnali visszaállítását a követ-
kező feladatokkal: a) A német
véderőt, amely olasz földön a
közös ellenségkel hadakozik,
tetterősen és bajtársiasan támo-
gatni kell. b) A népet tetterő-
sen támogatni kell erkölcsi és
anyagi tekintetben. c) A párt-
tagok magatartását abban a te-
kintetben, hogy hogyan visel-
kedtek a megadás és beestelen-
ség államesínyjével szemben,
felül kell vizsgálni. A gyávákat
és árulókat példásan meg kell
büntetni. Mussolini.

A kormány ötödik számú na-
pirányítása: Elrendelem, hogy
az önkéntes milícia valamennyi
kötelekét és különleges osztágit
azonnal állítsák ismét fel a nem-
zeti biztonság érdekében. Mus-
solini. (MTI)

kor jönne el, amikor a végső utat
meg nem járt háború után azokat
érne el, akik alulmaradtak, arra
jó nem is gondolni.

Hogy diktálták itt a pontokat,
milyen nyeregéből szólott a hata-
lom a már, már leigázotthoz, mi-
lyen magas fellegekből adták tud-
tul, hogy majd ha ez, ha az lesz,
akkor beszélnek erről, vagy arról!

Egy kevés baj került a kréta kö-
rül, mely bajt nem lehet huszon-
négy óra alatt jóra változtatni.

Egyelőre fegyverrel szemben más
a helyzet, mint üdvözölő, sapkát
lengető, tele szívvel váró vendég-

velelemből jogosan használjuk
legjobb erőnk és belátásunk sze-
rint.

A kicsinyhitűeknek azt üzenjük,
hogy nincs itt még az ideje a nagy
félelmeknek, a megpróbáltatások
ezután jöhetnek, egyelőre a baj ott
van, ahol ezt a bajt intézik is. Mi
ne lógassuk a fejünket és főleg ne
tudjunk többet, mint a központi ha-
talmak és a szövetségesek vezér-
kara együttvéve, mert ma, aki jó
polgári állása és foglalkozása mel-
lett tud, az csol. Aki sejt, az is csol!
Ezer, meg ezer kilométerre küzdő
felektől véleményt mondani, jóslá-

sokba bocsátkozni és kritikát gyá-
korolni már több mint eszelősség.
Egyelőre a magunk portáján tiszta
szívvel és tiszta fejjel álljunk a ma-
gunk harcának strázsáját és ne tür-
jük, hogy idegen gyujtogatók égő
fáklyákkal járjanak kazaink között.
Ezzel tartozunk magunknak és jó-
vendőnknek. A harcoló felek győ-
zelmét, vagy taktikáját meg hagy-
juk azoknak, akiknek ha nem is
kenyere a harc, de egy életet zen-
teltek arra, hogy harcban is tisz-
tán lássanak, mint szakemberek.

(Sz.)

55 szovjet vadászbombázó közül 34-et elöltek a németek

Berlin, szeptember 15. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nek, a véderő főparancsnoksága közli:

A kubáni hídfőnél kedden is élénk harc cselekmények voltak. A Krimszkaja szakaszán indított hiábavaló támadások alkalmával a Szovjet 32 páncélost vesztett. A keleti arcvonal déli és középső szakaszán folytatta az ellenség áttörési kísérleteit, különösen Krasnoarmejszkaja szakaszán, Charkovtól délre és nyugatra a Desna mentén és Kirovnál. E kísérleteket kemény küzdelemben elhárították. **Több betörési helyen ellentámadásokat indítottunk.** A Bjelitől délnyugatra indított újabb heves szovjet támadások erős

gyalogos és páncélos kötelékek bevetése ellenére összeomlottak. Haditengerészeti egységek a finn öbölben elsüllyesztettek egy bolsevista gyorsnaszadót és a harc folyamán 2 támadó bombázógépet lelöltek. **Egy német hajókíséret biztosító erőt, valamint a légi haderő vadász és romboló kötelékeit az északnyugati partok mentén 55 támadó szovjet vadászbombázó közül 34-et lelöltek.** Az Azovi tengertől északra vívott súlyos elhárító harcokban különösen kitűntette magát Ries tizedes, egy gránátos ezred vadászszázadának tagja. Szeptember 11-én a század szakaszán áttört 27 páncélos közül rövid idő alatt 10-et megsemmisített.

Nagy német siker Salernónál és Ebolinál

A Salernónál és Ebolinál partraszállt brit-északamerikai kötelékek ellen intézett támadás kedden nagy sikerre vezetett. **Egy ellenséges erőcsoportt körülfartunk, egy másikat megsemmisítettünk.** A zsákmány és foglyok száma állandóan nő. A kedden Ebolinál visszavetett ellenség a hajók túzértségének védelme alatt a part közelében újabb ellentámadásba kezdett. A légi erők szakadatlanul támadták az ellenséges partraszállási hajókat. **Egy 4 ezer tonnás szállítóhajót megsemmisítő találat ért, 5 másik, közepes nagyságú hajót szintén eltaláltak nagy űrméretű bombák.** Német gyorsnaszadók meg-

torpedóztak egy ellenséges cirkálót és elfogtak 2 olasz vitorlás hajót. A megszállt nyugati területek partján egyesével végrehajtott éjszakai zavaró repülések alkalmával a birodalom északi területe felett a légvédelmi erők 3, a haditengerészeti egységei 5 ellenséges gépet lőttek le. A szállítások lebonyolítása valamennyi hadszíntéren a legnagyobb feladatok elé állítja a szállításokkal megbízott összes katonai parancsnokságokat és kötelékeket. A vasúti csapatok és az üzemi kötelékek a szétrombolt vonalak helyreállításával, vagy újabb vasúti vonalak üzembehelyezésével újra és újra kőntetik magukat.

A németek legalább 50 hadosztályt vetnek harcba Olaszországért

Washington, szeptember 15. (Bud. Tud.) Jól értesült körök azon a véleményen vannak, hogy a németek a legközelebbi hetekben legalább 50 hadosztályt vetnek harcba az Olaszor-

szágért folyó csatában. Kedden Olaszországból érkezett hírek bizonyítják, hogy a németek előkelt szándéka, hogy Olaszország minden talpalatny helyét hadszíntérnek használják fel.

Ebolinál megtört az ellenség harci ereje

Berlin, szeptember 15. (MTI) Mint a Német TI értesül, a Salerno vidékén partraszállt angol-amerikai kötelékek ellen kedden intézett támadások még további eredményeket hoztak. Salerno városa körüli térségben az ellenség hajóágyúk és a légi fegyvernem védelme alatt még elkeseredett ellenállást tanúsít ugyan, ezzel szemben az Ebolinál délre minden oldalról megtámadott kötelékek harci ereje megtört. Az ellenséges csapatok egyré-

szét itt körülfartuk, másrészt megsemmisítettük. A megvert északamerikai 5. hadsereg maradványai megkísérlik, hogy Ebolinál délre tartsanak egy keskeny partraszállási hídfőt. A zsákmány és foglyok száma állandóan növekedik.

Tokió, szeptember 15. (Német TI) Hivatalos japán részről alaptalannak minősítének minden olyan jelentést és hírszerlést, amelyet az ellenség részéről Macao portugál gyarmattal kapcsolatosan terjesztettek.

Csödöt mondott az egész inváziós haditerv

Berlin, szeptember 15. (MTI) Az 5. amerikai hadsereg katasztrófális helyzete a legújabb jelentések szerint tovább súlyosbodott. Már csak Ebolinál és Salernónál tartanak megszállva egy keskeny parti csíkot. Azonban ezek a csapatrészek szüntelenül ki vannak téve a támadásoknak. Látszik,

hogy az angolszász hadvezetőség is levonta már a helyzet logikus következményeit, mert Ebolinál s a Salernói öböl más részén is üres csapat szállítóhajókat vontak össze. **Az egész inváziós haditerv csödöt mondott és az 5. amerikai hadsereg sorsa beteljesült.** A Salernótól Ebolinig terjedő 50 km-es frontszakaszon a német támadás több részre szakította az ellenséges vonalat. Az amerikaiak egy része megsemmisült, több egység körül van zárva és

HA GYOMRAT TULTERHELTE ÉS ENNEK KÖVETKEZTÉBEN EMELYGÉST ÉS HANYINGERT ÉREZ, igyék minél előbb egy pohár természetes „FERENC JOZSEF” keserűvizet, mert ez az egész tápcsatornát gyorsan és alaposan kitisztítja és csakhamar kellemes közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát!

a megsemmisülés előtt áll. A két keskeny parti sávon még ellenállást tanúsító amerikaiak nem tarthatják már sokáig magukat. **Az öbölben behajózás céljából összevont szállítóhajók a német léghaderő bombázóparában állnak.** Német részről még nem adnak számszerű felvilágosítást, csak azt hangsúlyozzák, hogy a zsákmány és a foglyok száma egyre növekszik.

A keleti harctéren lényegében nincs változás. A szovjet déli és középső részén újabb mozzanat legfeljebb az, hogy Bjelitől délnyugatra is fellángoltak a harcok, de a szovjet támadásai itt sem jártak eredménnyel. Német részről megállapítják, hogy a szovjet már alig vet harcba tartalékokat az arcvonal mögöttes részeiről, ha nem inkább az arcvonal nyugodtabb helyeiről von el csapatokat olyan célból, hogy azokkal az ismert gyűjtőponton próbálja a döntést elérni.

TÖLTŐTOLL
JAVÍTÁS. ELADÁS.
HURAY műszerész m. IPARKAMARA

AZ AMERIKAI NAGYKÖVET ELHAGYTA ANKARÁT

Ankara, szeptember 15. (Német TI) Steinhart törökországi amerikai nagykövet elhagyta Ankarát. A sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy személyes jelentéstétel céljából Washingtonba utazik. (MTI)

MOZGALMAS A FINN BELPOLITIKAI SÍLET

Helsinki, szeptember 15. (MTI) A finn képviselőház törvényhozási színete ellenére a finn belpolitikai élet igen élénknek mondható. A parlament külügyi bizottsága legutóbb ülést tartott, amelyről semmiféle közleményt nem adtak ki. Szerda délután a finn kormány érkekezletet tartott, amelynek részletei még nem ismeretesek és arról sem tudnak, hogy az összejövetelekről adnak-e ki valamilyen közleményt. Mértékadó helyen hangsúlyozzák, hogy a kormánykörökben lezajlott megbeszélések a szokásos mederben mozgottak.

ISMÉT MEGJELENIK MUSSOLINI LAPJA

Zürich, szeptember 15. (MTI) Chiassóból jelentik: A Corriere della Serra helyett, amely felelős szerkesztőinek elmenekülése következtében beszűntette megjelenését, Milánóban újra megjelenik Mussolini papolo d' Itáliája. Minthogy a lap új kiadóhivatalát repülőbombák romba döntötték, a Corriere della Sera nyomdájában állítják elő.

Nem szűnt meg a háromhatalmi egyezmény

Tokió, szeptember 15. (Német TI) Tokiói politikai körökben meglepéssel üdvözlük Németország és Japán ünnepélyes nyilatkozatát a két állam történelmi együttműködéséről. A közös nyilatkozat az egész világ előtt féltreérthetetlenül világos szavakban juttatta kifejezésre a japán és német népek azt az akaratát, hogy a közös célért folytatott közös háborút történelmi felelősséggel folytassák a győzelmes befejezésig. — Mussolini kiszabadítása következtében számítani lehet arra is, hogy az új fasiszta nagykormány szintén újból vállalja a hármasszövetség irányában fennálló kötelezettségeit. Japán mindenestire örömmel üdvözlöi Mussolini kiszabadítását. Az egész japán sajtó a két kormány nyilatkozatát a legfeljebb nyomdai beállításban közli és a címekben kiemeli Ja-

pán és Németország ünnepélyes megnyilatkozásának nagy jelentőségét. (MTI)

Berlin, szeptember 15. Német illetékes helyről közlik tájékoztatásul: A birodalmi főváros politikai köreiből rámutatnak arra, milyen rendkívüli katonai és politikai jelentősége van a német birodalmi és japán császári kormány szerdán közösen kiadott nyilatkozatának. Mint a Wilhelmstrassen kijelentettek, e nyilatkozatnak rövidségében megnyilatkozik egész súlya és manifesztum jellege, kifejezésre jut benne a két kormány különös szilárd elhatározása, hogy a háborút minden eszközzel felhasználásával a végső győzelemig tovább folytatják. Mint hangsúlyozzák, politikai szempontból érdekes, hogy a háromhatalmi egyezmény változatlanul érvényben van. (MTI)

Japán hajlandó bekétködni Kinával

Washington, szeptember 15. (Bud. Tud.) Soong Kína külügyminisztere a keddi esti sajtóértekezlet alkalmával nyilatkozott tett Japánra a békekötésre irányuló erőfeszítéseiről. Kijelentette, hogy Japán igyekszik béketárgyalásokba bocsátkozni Csungkinggal. Minden japán indítvány engedékenyebb az előzőnél. A legutóbbi két javaslatban a japánok kijelentették, hogy hajlandók elhagyni Kinát, ha Kína csatlakozik Japánhoz, hogy Ázsiát egyesítsék a Nyugat ellen. Japán ajánlata,

hogy Kinát elhagyja, nem vonatkozik azonban Mandzsukuo-ra. Különböző hozzáintézett kérdésekre Soong a következő választ adta:

— Kétségtelen, hogy Kinában igen sokan belefáradtak a kínai háborúba, azonban egyetlen politikai csoport sem tekinti a japán ajánlatokat lehetséges megoldásnak.

A külügyminiszter végül annak a reményének adott kifejezést, hogy a háború hamarosan véget ér.

Roosevelt kényszermozgósítást akar elrendelni

Washington, szeptember 15. (Bud. Tud.) Mértékadó helyről származó értesülés szerint Roosevelt elnök a jövő kedden összeülő kongresszus elé javaslatot terjeszt a lakosságnak a hadipar számára való kényszermozgósításáról. Az elnök továbbá előre kijelentette a kongressz-

us vezetői előtt, hogy véleménye szerint aligha lehet fenntartani azt az intézkedést, mely a családapákat mentesíti a katonai szolgálat alól. Burton Wheeler ismert ellenzéki politikus kijelentette, hogy a legelősebben szembeszáll ezzel a fel-fogással.

A salernói kudarc súlyos következményei

Stockholm, szeptember 15. (MTI) Az általános érdeklődést továbbra is a salernói helyzet köti le. Brit oldalról beismertik, hogy a salernói térségben nagy csapatrészek semmisültek meg és hogy az 5. hadsereget Ebolin térségében is visszavetették. A német csapatok elérték Salernót és ezzel több szövetséges köteléknek a visszavonulását útját elzárták. Szövetséges körökben nem titkolják, hogy az angol-amerikai csapatok nagy veszteségeket szenvedtek. A német csapatok még nem érték el a tengerpartot, azonban már csak mintegy 10 km-nyire vannak a parthoz. Ennek következtében a szövetséges csapatok partraszállási műveletét most a német ágyúk lőtávollába esnek, ami erősen veszélyezteti az angolszász csapatok helyzetét.

A londoni sajtó a helyzetet igen sötétten ítéli meg és Salernót a galipoli kudarcra hasonlítja össze. A délre partraszállt csapatoktól kevés segítséget várnak, minthogy ezek még 200 km-nyire állanak és legalább egy heti menetelre volna szükség, amíg Salerno térségében támadásba mehetnének át. A németeknek ezzel szemben — mondják Londonban — módjukban áll, hogy salernói kötelékek megerősítéséről sokkal könnyebben gondoskodjanak. Német részről a Calabriában álló szövetséges csapatoknak nem tulajdonítanak semmiféle nagyobb fontosságot. Utalnak arra, hogy ezeknek a csapatoknak előrehaladását annyira meglassítja a közlekedési utak szétrombolása, hogy még a visszavonuló csapatokkal sem tudják helyreállítani az érintkezést. Német oldalról hangoztatják, hogy a salernói kudarc halomra döntötte a szövetségesek terveit.

Amsterdam, szeptember 15. (Német TI) A brit hírszolgálati iroda közli az északafrikai szövetségesek főhadiszállásának a legújabb jelentését, amely szerint a szövetségesek Salernónál terepét engedték át. (MTI)

Csokonai Színház
Csütörtökön tisztviselőest, mérsékelt helyárrakkal:

Mosoly országa
Liza: NÉMETH ILONKA
Péntektől a legnagyobb operettsiker:
Tábornokné

Hungária filmszínház
Ma először! Latabár Kálmán megalapítója vizsgálójátka:

Egy szoknya egy nadrág
Főszereplők: Csikós R., Csontos Gy., Turay I., Mály G., Somogyi N.
Előadások: 5 és 7 órákor.

Meteor mozgó műsora
Csütörtökön: fél 4, fél 6, fél 8 órákor utoljára! Csak felnőtteknek! Simor, Csontos, Bulla, Timár főszereplésével:

Éjtelre kiderül
Legközelebb szombaton:
Dzsungel titkai

APOLLO
Ma bemutatja: A francia nemzeti öntudat hatalmas megrendítő drámája

Örök tűz
Jean Gabin és Madelin főszerepben.
Előadások: negyed 4, negyed 6 és negyed 8 órákor.

Vígyszínház
Ma 5 és 7 órákor a legizgalmasabb kémfilm:

Az ellopott titok
Kémek és kémelhárítók élet-halál harca! Fősz.: Paola Barbara, Antonis Genta

Nyila

Berlini olimpiai munkatársak lettek találkozó méter fiatalok...
— M...
az a ké...
amikor...
bába, a...
tartottá...
asztal...
fogházi...
pén áll...
ban, ke...
Mögötté

Letar

Chia...
(Bud. T...
den es...
vását...
ban a...
a köve...
— B...
sa és z...
ország...
zódés...
met ka...
mükbe...
ket. F...
szállta...
veszély...
mális...
ban a...
A fe...
lyozza...

E/v

Berlin...
Kedden...
szakasz...
hajó elő...
petésze...
az amer...
noi arc...
tek célj...
ban má...
rületén...
déli hid...
az össz...
páncélos...
végreha...
részi kis...

A

Berlin...
szovjet...
Kubán...
len-szkt...
ségig...
hogy...
minder...
időszai...
döntő...
elő. A...
ve, ho...
gat fe...
dulato...
től és...
az eg...
omlási...
kozás...
és töb...
pusztu...
déli sa...
dó ha...
A d...
esapat...
súlyp...
ban v...
nek, a...
délkele...
tott n...
fóttat...
pontja...
közasi...
fák n...
rülzár...

A d

A d...
esapat...
súlyp...
ban v...
nek, a...
délkele...
tott n...
fóttat...
pontja...
közasi...
fák n...
rülzár...

Műv

Műv...
kivül...
P...
Sz...

Nyilatkozik a Duce kiszabadítója a granssai vállalkozásról

Berlin, szeptember 15. Muszolini kiszabadítója az Interf. munkatársa előtt további részleteket mondott el arról, hogyan találkozott a Duceval a 2 ezer méter magas Gran Sasson. A fiatal tiszt ezeket mondotta:

— Mély benyomást tett rám az a kép, amely elém tárult, amikor berontottam abba a szobába, amelyben a Duce-t fogva tartották. Csupasza falak, faág, asztal és néhány szék, miként foghízi cellában. A szoba közepén állt a Duce egyenes tartással, kezét üdvözlésre emelve. Mögötte két titkosrendőr pat-

tant fel székéről, de amikor meglátták formaruhámat és a rájuk szegezett géppisztolyokat, igen gyorsan felemelték kezüket.

— Két kisérom elvette fegyvereiket és kivezették őket a szobából. Csak most, amikor egy pillanatra egyedül voltunk, jött a Duce megindultan felém és átölelt. A Duce kék polgári ruhát viselt. Elmondta, hogy amikor kint látta az öregegyesség nyugtalanságát, vállágyorosan felismerte, hogy elérkezett felszabadításának pillanata.

Letartóztatták Rómában Guariglia volt külügyminisztert

Chiasso, szeptember 15. (Bud. Tud.) A római rádió kedden este Stein tábornok felhívását közvetítette. A felhívásban a tábornok a többek között a következőket mondja:

— Badoglio tábornagy árulása és a Németország és Olaszország közötti szövetségi szerződés megszüntetése után a német katonai hatóságok védelmébe vették az olasz területeket. Felelőtlen elemek szembeálltak Róma megszállóival és veszélyeztették a főváros normális polgári életét. Most azonban a rend ismét helyreállt.

A felhívás továbbá hangsúlyozza, hogy az olasz hatóságok vezetői személyesen felelősek a rend fenntartásáért. Az eseményekre, amelyekre Stein tábornok célozott, élelmiszerhiányt okoztak a fővárosban. A római rádió kedden este sürgős felszólítást intézett a termelőkhoz, a földművesekhez és mindazokhoz, akik Róma környékén élelmiszerkészletekkel rendelkeznek, hogy szállítsák azokat haladéktalanul a fővárosba. A német megszálló hatóságok ellenőrzése alatt áll a Stefani ügynökség is. A Badoglio-kormány Rómában maradt minisztereit, köztük Guariglia külügyminisztert letartóztatták.

és önműködő gyalogsági fegyverek tüzeiben véresen összeomlott. Az elleneséget visszaverő német katonák ezután még szorosabban vonták a gyűrűt és tovább vetették vissza az amerikaiakat a part felé. A briteket Salerno városának szűkebb területére vetették vissza és a német nehézfegyverek állandóan összpontosított tűz alatt tartják. A brit hadosztályok már két nap óta nem intéznek előretörést a német zárógyűrű ellen, amiből messzemenően lehet következtetni veszteségeik mértékére. (MTI)

Élvágták az összeköttetést a britek és amerikaiak déli hidője között

Berlin, szeptember 15. (Interf.) Kedden este az amerikai arcvonal szakasz möfött összeköttetés sok hadihajó oldalazó tüzéségi tüze megletésszerűen megmervitette ugyan az amerikaiak ellenállását, a Salerno arcvonalon a német hadműveletek céljuknak tekintélyes részét azonban már most elérték: a Salerno területén álló britek és amerikaiak déli hidője között végleg elvágták az összeköttetést. Az amerikaiak páncélosokkal és motoros erőkkel végrehajtott két kétségbeesett kitérés kísérlete a német rohamiövegek

semmisítették. Nagyon keménynek a harcok Barvenkovotól nyugatra levő térségben is. A charkovi térségben szembevettek a bolsevisták a legnagyobb páncélos veszteségeket.

Minden szovjet kísérlet, hogy a Donec vidék nyugati szélén húzódó német főarcvonalat felgöngyölítsék, összeomlott a németek változatlan erejű ellenállásán. Csak Poltavától északra tartanak a változatos harcok. Charkovtól északnyugatra a legerősebb a szovjet nyomás. Szokatlanul nagy páncélos- és gyalogos tömegekkel szakadatlanul rohamozták a bolsevisták a számbelileg kisebb német erőket. Ki is erőszakolták a német vonalakat hátrább vonását, de csak átmenetileg, mert nem sok kal később a német tartalékok ellentámadásra indultak és megint szilárdan birtokukba vették az elvesztett terepet. A veszteségek egyik részről sem csekélyek, azzal a különbséggel, hogy a bolsevisták ezekben a harcokban néhány óra alatt több mint 20 páncélosot veszített, 13 harcoknál sántítottul került német kézre. (MTI)

A Szovjet mindent harcra vet, a döntő fordulatért

Berlin, szeptember 15. A szovjet nagy támadásai most a Kubán hidőftől egészen Szmolenszktől északra levő térségig terjednek. A szovjet, ne hogy szünetet engedjen, most mindent harcra vet, hogy a sár időszakának beállta előtt mégis döntő fordulatot idézhessen elő. A bolsevistáknak az a terve, hogy elébe vágjanak a nyugat felé irányuló német mozgulatoknak a harc súlypontjaitól északra és délre és ezáltal az egész német arcvonal összehamisítását idézzék elő. E vállalkozásuk nagy veresztésébe és több mint 300 páncélosuk pusztulásába került, egyedül a déli szakaszon. A német távoli hadmozdulat továbbtart.

A déli szárnyon a szovjet csapatok Pologitól keletre levő súlypontnál szoroson nyomában voltak a német haderőknek, azonban a Pavlograktól délkeletre levő térségben indított német ellentámadás feltartóztatta. A déli szakasz központjában szintén német vállalkozásra került sor. A bolsevisták néhány nappal ezelőtt körülzárt harc csoportját meg-

Fáy István államtitkár az egyéni külpolitizálás ellen

A felsőbaranyai református egyházmegye Pécsen tartott közgyűlésén ráji Fáy István titkos tanácsos, államtitkár mondott megnyitóbeszédet.

— A megpróbáltatások mértéke még nem telt be, — mondotta — a háború nagy és súlyos áldozatokat követel és a kedvező befejezés útja emberi szívekkel van kikövezve. Ellenlenség és barát előtt egyformán csak az erős, egységes, nem pedig egy széthúzó nemzet jelent komoly ellenfelet, vagy jó szövetségest. Legyen vége az egyéni külpolitizálásnak, mert ezt csak igen kevesen, az arra hivatottak irányíthatják. A finn példa bizonyítja, hogy egy nemzet léte az öntudat erejétől függ. A nemzet egésze és az egyesek lelke legyen telítve optimizmussal. Bizunk a magunk erejében és higyünk rendületlenül a nemzet erejében. Nem szabad csüggedni, mert ez a nemzet már szörnyű katasztrófákat átél. Minden ellen, ami a nemzeti erőtenyező gyengítésére alkalmas, fel kell vennünk a harcot.

Halász Imre esperes hivatalos jelentésével kapcsolatban lelkesen ünnepelték a 75 éves Kormányzót.

Cianóné gyermekeivel Mussolininál van

Róma, szeptember 15. (NST) Kétséget kizáróan megállapítható, hogy gróf Cianó nem tartozik azok közé a vezető fasiszták közé, akiket a német csapatok kiszabadítottak. — Cianó napok óta nem látták és egyáltalában nem bizonyos, hogy nem menekült-e Badoglióval együtt Sziciliába. Minden egyéttől eltekintve, a fasiszta nagytanács utolsó ülésén tejtársodott események egymagukban kisérik, hogy gróf Cianónak bármilyen új szerep juthasson a fasiszta pártban.

Amikor Mussolini kiszabadulása után családjához ment, ott találta leányát, Cianó Edda grófnőt is, gyermekeivel együtt.

ELHUNYT NEMET TÁBORNAGY

Budapest, szeptember 15. Rövid szenvedés után 67 éves korában elhunyt Berlinben báró Freyberg tábornagy, a német-magyar társaság ügyvezető elnöke. Freyberg báróban Magyarország őszinte barátját vesztette el. (MTI)

OKTÓBER ELEJÉN ÚJ NYELVTANFOLYAMOK KEZDŐDNEK A NEMET TUDOMÁNYOS INTÉZETBEN

A Német Tudományos Intézetben rövid nyári pihenés után ismét megkezdődik a munka, amely a magyar-német kultúrális szerződés alapján már évek óta folyik nagy sikerrel. A múlt évben több mint 900 hallgatója volt az Intézetnek, akik a nyelvtanfolyamokat szorgalmasan látogatták. Többen a tanfolyamok befejeztével írásbeli és szóbeli vizsgát tettek s jutalmul megfelelő diplomát nyertek el.

Az új tanév október elején kezdődik s mint értesülünk, a beiratkozások már meg is kezdődtek. A tanfolyamok iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, miután a Német Tudományos Intézet hallgatói számára hangversenyeken, filmbemutatókon díjmentes belépést biztosít, — ezenkívül ingyen használhatják a nyelvtanfolyamok hallgatói az Intézet értékes könyvtárát és folyóirattárát. Felvilágosítás naponta 5—8-ig a Német Tudományos Intézetben (Ferenc József-út 22., II. em., tel. 13—27.)

Új követeket nevezett ki a Kormányzó Romániába, Svédországba, Svájcba és Franciaországba

Budapest, szeptember 15. Magyar Távirati Iroda jelenti: A Kormányzó a külügyminiszter előterjesztésére dr. galánthai Nagy László rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert a bukaresti m. kir. követség vezetésére és a Roufániára kiterjedő követi megbízás alól felmentette és a bukaresti m. kir. követség vezetésével és Romániában való képvisellel követi minőségben vitéz hertelendi vándornyalaki Hertelendy Andor rendkívüli követi és meghatalmazott miniszteri címmel és jelleggel felruházott első oszt. követségi tanácsost bizta meg. A Kormányzó a külügyminiszter előterjesztésére dr. tvárosnai és felsőrástokai Matuska-Comaromy Peter rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert a stockholmi m. kir. követség vezetésére, valamint a Svédországra és Norvégiára kiterjedő követi megbízás alól felmentette és a stockholmi m. kir. követség vezetésével, valamint a Svédországban és Norvégiában való képvisellel követi minőségben dr. Ullain-Reviczky Antal rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert bizta meg. A Kormányzó a külügyminiszter előterjesztésére dr. westersheimi Wetstein János rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert a berni

m. kir. követség vezetésére, valamint a Svájcba kiterjedő követi megbízás alól felmentette és a berni m. kir. követség vezetésével, valamint a Svájcban való képvisellel követi minőségben dr. báró szentgyörgyvölgyi és galánthai Bakach Bessenyei György rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert bizta meg. A Kormányzó a külügyminiszter előterjesztésére a Vichyben működő franciaországi m. kir. követség vezetésével, valamint a Franciaországra kiterjedő követi megbízás alól felmentett. A Kormányzó a külügyminiszter előterjesztésére a Vichyben működő franciaországi m. kir. követség vezetésével, valamint a Franciaországban való képvisellel követi minőségben boldvai Bobrik Arno rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert bizta meg. Argentínára kiterjedő követi megbízásnak fenntartásával.

Budapest, szeptember 15. Magyar Távirati Iroda jelenti: A Kormányzó a külügyminiszter előterjesztésére szentmiklósi Szentmiklósy Andor rendkívüli követi és meghatalmazott miniszteri címmel és jelleggel felruházott első osztályú követségi tanácsost a IV. fizetési osztályba rendkívüli követé és meghatalmazott miniszterre kinevezte.

Az országos Hadigondozó Szövetség kecskeméti nagy választmányi ülése

Kecskemét, szeptember 15. Az Országos Hadigondozó Szövetség kecskeméti bizottsága szerdán, szeptember 15-én nagyválasztmányi ülést tartott. Az eseménynek ünnepélyes keretben adott az a körülmény, hogy megjelent Kállay Miklósné, a Miniszterelnök hitvese, mint az Országos Hadigondozó Szövetség országos elnöke, továbbá Szinyei Merse Jenőné, a kultuszminiszter hitvese, aki szintén tevékeny részt vállalt a szövetség munkájában. Erre az alkalomra Kecskemétre érkezett Szász Lajos közellátásügyi miniszter, Kecskemét városának képviselője is.

A nagyválasztmányi ülésen dr. Liszka Béláné, az Országos Hadigondozó Szövetség helyi szervezete eunokének megnyitószavai után dr. Liszka Béla pol-

gármester jelentést tett a városi kisgyűlésnek a most folyó háború hadigondozottjainak és hőseinek ügyében hozott határozatairól.

Ezután Kállay Miklósné elismerését fejezte ki az Országos Hadigondozási Szövetség kecskeméti bizottságának munkájáért, majd hangoztatta, hogy mindig a hadigondozottak, mellett fog állani, ne hogy egyetlen hadiözvegy, hadiárva vagy hozzátartozó legyen, aki azt érezze, hogy magára hagyatott. Dr. Liszka Béláné zárószavai után a nagyválasztmányi ülés véget ért.

A miniszterelnök hitvese Szinyei Merse Jenőné társaságában ezután megkezdte a hadigondozottak és hadiárvaik kérésének és problémáinak személyes meghallgatását.

A Debreceni Hivatásszervezet lehetővé teszi a munkásgyermeknek a rádióiskola hallgatását

A debreceni Hivatásszervezet titkársága értesíti azokat a munkásszülőket, akiknek rádiójuk nincs s így gyermekeik a rádióoktatásban akadályozva vannak, hogy a Hivatásszervezet Ferenc József-út 36. szám alatti székházában megfelelő magyarzó tanerő felügyelete mellett a rádió-iskolát igénybe vehetik. Mint mindenkor, most is azt célozza a Hivatásszervezet eme tevékenysége, hogy Debrecen város munkásságának minden lehető módon szolgálja érdekeit.

Ismeretes ugyanis, hogy a vallás- és közoktatásügyi minisztertanács szigorú rendelete kötelezi a szülőket, hogy gyermekeikkel a rádió-iskola hallgatását mint a rendes napi iskolában felmondandó tananyagot hallgattassa. De azok a munkásszülők egyrészt, akik elfoglaltságuk miatt egész nap munkában vannak és azok, akiknek rádiókészülékük sincs, e tekintetben a legkényesebb feladat előtt állnak s így a gyerme-

kek csaknem helyrehozhatatlan iskolai hátrányt szenvednek, ami — tekintettel a most már megrövidített tanidőre — többé nem hozható be.

A Hivatásszervezet ezért rendezte szeptember 18-ától délelőtt 8-tól 10-ig a rádióiskola-hallgatással kapcsolatos tanerőbevonást, hogy a csoportosan jelentkező gyermekek a rádióhallgatáson kívül megfelelő pedagógustól kapjanak még utómagyarázatot az anyag tökéletes megértéséhez. A debreceni Hivatásszervezet, amikor a munkásság ilyen kulturális szolgálatára áll, tulajdonképpen a székesfehérvári titkárság kezdeményezéséhez csatlakozik és az országban azokhoz a Hivatásszervezet titkárságokhoz, akik a rádióoktatást előmozdító tananyagot hallgattassa. De azok a munkásszülők egyrészt, akik elfoglaltságuk miatt egész nap munkában vannak és azok, akiknek rádiókészülékük sincs, e tekintetben a legkényesebb feladat előtt állnak s így a gyerme-

Felkérjük tehát a munkásszülőket, hogy gyermekeiket a rádióiskola-óraakra 18-án reggel 8 óratól 10-ig küldjék el szervezeti helyiségünkbe (Ferenc József-út 36., hátul az udvarban).

Művészi kivitelű **kosztümöket, kabátokat vásárolhat a Pap modellszalomból**
Szent Anna-u. 12. sz. üzlet. Telefon: 39-07.

Hogyan szabadították ki Mussolinit?

Berlin, szeptember 15. Mussolini kiszabadításáról és a német ejtőernyősök, a biztonsági szolgálat és a fegyveres SS embereinek merész vállalkozásáról a Német Távirati Iroda a következő részleteket közli:

A Duce kiszabadítására irányuló vállalkozás végrehajtásával megbízott SS rohamvezető több leleplezett felderítéssel megállapította, hogy a Ducet augusztus 28-án a Santa Madalena szigetről az Abruzzók területére, a több mint 2900 méter magas Gran Sasso-ra vitték, ahol egy régebbi hegyi szállóban néhány száz karabiniert őrizték meg a Duce fogságát. Az épületet a völgyből csak drótkötélvasúton lehetett elérni. Ezen minden forgalmat lezárták. A Duce fogságának helyéhez tehát a völgyből csak többórás nehéz hegyimászással lehetett feljutni.

Miután légi felderítők és hírszerzők valamennyire megállapították, a helyi viszonyokat, elhatározták, hogy szeptember 12-én végrehajtsák a Duce kiszabadítását. E napon az SS rohamvezető 14 óra 10 perckor egyelőre mindössze 9 emberrel elsőként érte el a hegyet, miután repülőgépe 4500 méter magasságból zuhanórepüléssel a céltól néhány száz méternyire földet ért. Hogy a leszállás ezen a szakadékos területen milyen veszélyekkel járt, az kitűnik abból, hogy a hegységnek az a lapos része, amelyen a fogságot szolgáló épület áll, mindössze néhány száz négyzetméter kiterjedésű s utána zeredek lejtéssel szakadékok következnek.

Az SS rohamvezető emberei nyomban a leszállás után géppuskákat helyeztek állásba a ház előtt az izgatottan keresztül-kasul szaladgáló karabinierekkel szemben, a rohamvezető pedig két emberrel előreszegezett géppisztollyal az épületnek a hozzájuk legközelebb eső hátsó pincebejárataiba hatoltak be, amely, mint kitűnt, a rádióhelyiségbe vezetett. A géppisztoly agyával mért néhány csapással a rádióállomást szétrombolták. Mint-hogy ezen az úton nem tudtak tovább behatolni a házba, a csoport ismét a szabadba ment, hogy más bejáratot keressen. Időközben leszállt az ejtőernyősök századparancsnoka, egy főhadnagy, további csoportvezetővel és nehéz fegyverekkel. Az SS rohamvezető embereinek vállát használva létrával, felmászott egy 3 méter magas kiugró épületrészre, átugratta a falat és váratlanul maga előtt látta a ház főbejáratát, amelyet karabinierek őriztek géppuskával. A rohamvezető és emberei géppisztolyukat előreszegezve rákiáltottak a karabinierekre:

— „Mani in alto!” — Fel a kezekkel!

Megrémülve és teljesen megzavarodva a karabinierek nyomban eleget tettek ennek a felszólításnak. Ebben a pillanatban a rohamvezető a második emelet egyik szobájának ablakában megpillantotta a Ducét. Feléje kiáltott:

— Duce! Vigyázat, vissza az ablaktól!

Ugyanakkor a felette lévő emelet egyik ablakában megjelent egy karabiniert alezredes, mint később kitűnt, az őrség parancsnoka. A rohamvezető haladéktalanul ráirányította géppisztolyát és rákiáltott:

— Fel a kezekkel!

A karabiniert tiszt nyomban felémelte karját és ezt kiáltotta:

— Ne löjjetek! Ne löjjetek!

A Duce megjelenése az ablakban a rohamvezető számára lehetővé tette, hogy a fogoly Mussolini pontos tartózkodási helyét könnyebben megállapítsa. Minthogy időközben további erősítések száll-

tak le, a ház előtt felállított olasz géppuskákat lábával félre rugva, néhány emberével berontott a házba, fel a lépcsőkön, felszakította a Duce szobájának ajtaját s máris szembe állt a Ducéval, akit még a szobájában is két olasz titkosrendőr őrzött. A két titkosrendőrt az SS-emberek erőszakkal eltávolították a szobából, a rohamvezető az ablakhoz sietett és a ház előtt lövésre készen álló embereinek további parancsokat adott. Ezután jelentkezett a Ducénál:

— Duce, a Führer küldött, hogy Önt kiszabadítsam. Mos az én védelmem alatt áll. Remélem, minden szerencsésen ment.

A Duce szótlanul feléje lépett, s mélyen megindulva átölelte, majd ezt mondta:

— Sejtettem ezt és sohasem kétkeltem abban, hogy a Führer mindent meg fog tenni, hogy innen kiszabadítsam.

A rohamvezető most két SS-vezető oltalmában a Ducét a szobából hagyta, további parancsokat adott a ház biztosítására és elvonulások előkészítésére.

Mialatt a Duce szobájában indulásra készült, a rohamvezető meg-

parancsolta a carabinierek parancsnokának, hogy az olasz őrszemélyzet gyülekezzen az épület éttermében. Közölte még a parancsnokkal, hogy a drótkötélpálya alsó állomásán egy német ejtőernyős vadászszázalóai áll készenlétben. Ezután helyreállították a rádióátbeszélő összeköttetést a völgyben levő ejtőernyős vadászokkal, akik időközben már megszállták a pálya alsó állomását.

Az első német ejtőernyősök megérkezése után felőrával a hegyen a legnehezebb viszonyok között le szállott egy Fieseler-Storch mintájú repülőgép, amelynek az volt a feladata, hogy — más biztos lehetőség hiján — véglegesen biztonságba helyezze a Ducét. A Duce kiszabadításával együtt a repülőgépbe szállt. A gépet a légi fegyverem egyik századosa vezette. A sziklatömbökkel teli és rendkívül kicsiny lapos területől csak a pilóta kiváló repülői képessége tudta a levegőbeszállást megvalósítani. Nekifutáskor a repülőgépnek egy árkot is át kellett ugrania, utána 500 méter mély sziklaskadékokba ereszkedett le, míg végre a pilóta teljes biztonsággal gépével felemelkedett és biztos kézzel vezette az Abruzzók szakadékos völgyei felett. Ezzel az utolsó akadályt is leküzdötték s a Duce kiszabadítása biztosítva volt. (MTI)

Légiiradók, betegszállító kocsik

Berlin, szeptember 15. Mint a Német Távirati Iroda jelenti, a Ducének egészen szabadulása órájáig semmi tudomása nem volt a Badoglio-kormány fegyverletételéről. A Ducét tudatosan zárták el minden hírtől egész fogságának ideje alatt, úgy hogy semmit sem tudott a politikai és a katonai eseményekről. Elzárták minden össze-

kötetéstől a külvilággal és őrségének tilos volt vele szóbaállni. Hogy a többszöri elszállítás során a különböző kikötők között érintkezésbe ne kerüljön a lakossággal azokon a területeken, ahol átszállították, rendszeresen légiiradót rendeltek el és a Ducét betegszállító kocsin vitték. (MTI)

„Mussolini további szándékai tekintetében meg kell várni saját nyilatkozatait”

Berlin, szeptember 15. A Nemzetközi Sajtó Tudósítói jelenti:

A Wilhelmstrasse a leghatározottabban hiszi, hogy az a nemzeti felbuzdulás, amelyet Mussolini kiszabadításának híre Olaszország számos részében kiváltott, olyan erőforrássá nővi ki magát, amely a jövőben még sok kellemtelen percet szerez majd a szövetségeseknek. Ez a nemzeti felbuzdulás — mondják Berlinben — nyilvánvalóan azzal fog majd járni, hogy jóval nagyobb sikerekre vezet, mint amilyeneket az olasz hadsereg rossz vezetésével eddig elért.

Mussolini legközelebbi céljairól és lépéseiről még semmit sem tud-

ni. Egészségi állapota az eddigi jelentések szerint jó. Illetékes német körök véleménye szerint Mussolini további szándékai tekintetében meg kell várni saját nyilatkozatait. Jelenleg még tart a vezető fasiszta személyiségek átköltözése a biztonságos területekre. A Wilhelmstrasse értelmezése szerint ilyen területek alatt kizárólag olasz területeket kell érteni és nem külföldet. Arra a kérdésre, hogy az új fasiszta kormány megalakulására vonatkozó végleges döntést újabb tengelyhatalmi megbeszélések előzik-e meg, illetékes helyen eddig még nem válaszoltak.

A hajdunánási gimnázium tanárai nemzetvédelmi előadásokat rendszeresítettek városuk társasköreiben

A hajdunánási ref. gimnázium tanárai elhatározták, hogy nemzetvédelmi hivatásuknak megfelelően, — rendszeres nemzetvédelmi előadások keretében keresnek érintkezést a hajdunánási társadalom minden rétegével. Szeptember 19-től kezdve minden vasárnap délelőtt vagy délután egyszerre kilenc társaskörben szól az intézet egy-egy tanára a város társadalmához, hogy hivatás- és közösség-érzetét ébrentartsa, magyarságának élményeit tudatosá tegye, nemzeti öntudatát elmélyítse. Az intézet tanárai nemcsak érzik és vállalják a nemzet lelki erőinek világhelyzet adta megterhelhetőségét, de nemzeti szellemi bizonyágtétel által küzdenek is a lélekernyesztő vagy mérgező törekvések ellen: az erős magyar szívekre és magyar hitre épülő magyar jövőért.

Önkéntes elhatározásukból világos felismerés szól: sokféle körülményben meg-megjelenendő társadalmi és

1918-as eseményeknek; az irredentizmus, a népiség vagy politikamentesség báránybőrbe bújó szellemi és erkölcsi aknázásai szándékokról; népünk természetes nemzetpolitikai tájékoztatására alapító célozatos híresztelésekről. Összinté meggyőződés és felelősségtudat készíteti őket arra, hogy sokarcúlatú áramlatokkal, hisztériás hajlamokkal, türelmetlen szenzáció éhséggel vagy éppen alacsonyabbrendűségi érzésekkel szemben tudatosító támasztékaik legyenek az ösztönös magyar józanságnak, munkakészségnek, szívós és magasabbrendű életérzéseknek. — Szemléltetik tehát magyarságunk belső erőt; nemzeti múltunk tanulságait és felemelő mozzanatait; széles rétegekben akarják meggyőződéssé tenni történelmi elhivatásunkat és szolgálni az egységes társadalmi szellem kialakulását a nemzeti önértés fokozásával, faji értékeink lehető számbavételével.

NEMZETVÉDELEM

A könyvekről

Annak idején gróf Széchenyi István a Lovakról írta egyik legjelentősebb kezdeti munkáját és ennek a könyvnek éppen elég oka volt arra, hogy megjelenessen. Mi jelen alkalommal a könyvekről általában az olvasmányokról írunk, melyek nélkül ma már művelt nemzet meg nem állhat. Nem azokról írunk természetesen, akik eddig is olvastak, vagy hivatásszerűleg, vagy lelkikényszerből, mint ahogy testi kényszerből enni szokott az ember. Ezekről nincs és nem lehet szó. Jelen alkalommal azokról írunk és azoknak, akik nem igen szoktak olvasni elsősorban azért, mert nem ismerik az olvasás gyönyörűségét, vagy ismerik, de azt igen rossz oldalról ismerték meg.

A nép széles rétege nem olvas, az nem vilás. Nem olvas azért, mert az, amit olvasni szokott csak a szemét foglalkoztatja, ideig, óráig a lelkét is átjárja, aztán kihullanak belőle még a maradványai is a végigrágott holminak. Azért, mert olvasmánya igen alacsony szintű volt és az talán még ma is nagy százalékban.

Falusi népünk legjobb esetében évente egyszer vásárol egy úgynevezett naptárt, helyesebben kalendáriumot, ami mindenféle való, csak éppen az ő kezébe nem. — Egy, két kivételtől eltekintve naptárainkat, kalendáriumainkat úgy kellene mindjárt megjelenés után összeszedni és máglyára vetni, mert ez a legfontosabb olvasmánya népünknek a legordinárabb szellemi maslag. Mondom, egy, két szerencsebb kivételtől eltekintve.

Nem tudjuk elképzelni, hogyan lehetett évtizedek hosszú során át éppen erre a minden falusi háztartásban szinte nélkülözhetetlen adathalmazra olyan kevés gondot fordítani. Ezeknek a falusi kézbe kerülő kalendáriumoknak olyan, de olyan mesterművekké kellene lenniük, amilyen több könyv nincs is. Tanítson, felvilágosítson, műveljen és szellemileg tápláljon, szórakoztasson. Lehetetlen, hogy az a két, három kivételképpen megjelenő naptár volna erre hivatott csupán, míg a tömeg, százezrek, meg százezrek olvassák tovább a legképtelenebb szerkesztésű és összeállítású vásári holmit.

Az imádságos könyv, zsoltár, biblia mellett ezt forgatják ma is legtöbbször falvainkban téli estéken. Hogy többet ne említsünk ezekből a szellemi „kincsekből”, olvassuk el az első lapok százesztendőssé járvendőmondójának zagyvalékát, vagy az „adomák” című részt. — Mindent megértünk, csak azt nem, hogyan lehetett ilyen szellemi táp-

láléka népünknek évről évre... Hatóságilag kell a legkitűnőbb írókból, szerzőkből, szerkesztőkből álló bizottság bevonásával olyan naptárt adni, szerkeszteni, összeállítani népünknek, melyben kicsiben benne legyen a minden magyarokat égetően érdeklő legfontosabb ismeret és tanítás.

Nem elvesztett munka ezzel történő, nem felesleges gond ezt valóban így megteremteni. Ne higgye senki, hogy nem fogja megbecsülni, megérteni népünk a szépet, gondosat és jót is. Sőt, a jövőben versengye csak ezt fogja kívánni, követelni, mert sokkal, de sokkal könnyebb hozzászokni a széphez és nemeshez, mint a gyatra lelki koszthoz.

Ma már szerencsés irányzatunk van éppen legfelsőbb halóságunk jóvoltából és egyre több és több olcsó és jó könyv is kerülhet népünk kezébe. A filléres kiadványokban igazán értékes írások is vannak, de helyett, közel. Isten tudja, milyen nyomások és partitógások jóvoltából még mindig silány holmi is kerül a nép kezébe. Itt ne legyen elnézés és ne legyen összeköttetés. Ha nincsenek ma korszerű írók, akkor vegyék elő a magyar irodalom tisztjes és nagy értékes múltját, mindig találunk minden hónapra éveken keresztül olyan csodálatos szép mondandókat, amit a nép örömmel és boldogan olvas, sőt megtanul. Maga Arany János kifogyhatatlan egy két esztendőig az adnivalóban és higgyék el illetékesek, hogy a jó és szép Arany-versek, balladák, elbeszélő költemények még ma is sokkal, de sokkal többet javítanak népünk nyelvén és lelkén, mint egy két bennfentes, magát felette kelető ifjú, vagy aggasztán írók.

A nép könyve a nép lelke legyen. Az írásból, olvasásból akarattalanul is azt szedi ki az olvasó, ami szebbet és többet nyújt, ami inkább biztosítja számára az emberélet éretet. Ne tévesszen meg senkit semmiféle divatos irányzat, népiesség, vagy más irányzatos hangzatoság, mert a szébben nincs se nyugatos, se népies, se urbanus, csak szép van tekintet nélkül arra, hogy céhbéli író írta, vagy céhen, baráti körökön kívüli. Csak szép, csak jó, csak nemes és mindenek fölött magyar legyen.

Lassan, de biztosan ilyen úton, módon jutunk közelebb ahhoz a népi lélekhez, melyet állítólag sokan ismernek, valóban azonban igen kevesen, mert a maga lelkét csak igazoknak mutatja meg a nép...

Sz. R. I.

Leszurlta kékszakkal völégényét az új menyasszony szerencsi lakásán

Soha Irén 19 éves veszprémi lány Szerencsre utazott ott élő völégénye, Nyakas Imre után.

A menyasszony már máskor is meglátogatta Nyakast, akit még Veszprémben ismert meg s aki ott el is jegyezte a lányt. A legutolsó látogatáson azonban a fiatalember közölte Soha Irénnel, hogy érzelmel annyira megváltoztak, hogy új menyasszonyra van. Soha Irén polgári pert indított Nyakas Imre ellen, házasságsszédelgésért, de a tárgyalást el kellett halasztani, mert a csapodár völégény, hivatalos elfoglaltságra hivatkozva, nem jelent meg a bíróság előtt. Ezért kereste fel tegnap volt völégényét Szerencsen az elhagyott menyasszony.

Az új menyasszony otthonában lakott Nyakas. A lány nem akarta beengedni a lakásba Soha Irént, az

ajtófélfának dölvé állta el útját, de az elkeseredett menyasszony egy alkalmas pillanatban berontott s a díványon fekvő taláta volt völégényét. A férfi szemrehányásokat tett, miért ment utána és kiutasította a lakásból. Erre heves szóváltás támadt köztük s közben Soha Irén a kizárólagos előkapta a zsebkést és Nyakas Imre mellébe dűtte. A férfiban még volt annyi erő, hogy a leányt átfogva kivitte a konyhába, de azután összeesett. Azonnal orvost hívtak hozzá, aki megállapította, hogy a szűrés a szívburoklatot érte. Állapota életveszélyes.

A szerencsétlenség láttára Soha Irén önként jelentkezett a esendőség, honnan azonnal bekiérték a sátorajánújhegyi ügyészség fogházába.

Kopaszra nyírt hajduhadházi cigányok panaszos küldöttsége Debrecenben

Tífusz-gyanús megbetegedések miatt fertőtlenítették a hajduhadházi cigánynegyedet. — Orvosolják a panaszokat.

Szerdán délelőtt furcsa küldöttségjárás volt a vármegye-házán. A hajduhadházi cigány-sor panaszos küldöttsége keresett orvoslást nem mindennapi sérelmére. A küldöttség vezetője a hajduhadházi cigánybíró volt, aki feleségével, leányával és öreg édesanyjával vonult fel a debreceni vármegyeházára és végül elhozták magukkal bizonyoságtételre a helyettes cigánybíró is.

A legszokatlanabb a küldöttségjárásban az volt, hogy úgy a cigányvajda, mint a küldöttség többi tagja egy-egy fekete hajfonatot tartott kezében s a befonott női hajcsomókban még benne diszlett a sárga pántlika is.

Hamarosan kiderült a szokatlan panaszjárás indító oka is. Fájdalmas siránkozások között mondták el, hogy szörnyű szegény érte Hajduhadházi cigánynegyedét. — A napokban ugyanis elrendelték az egész cigánynegyed fertőtlenítését, ennek során aztán a tetvek elleni védekezés legbiztosabb bevett módszerét: a nyírást alkalmazták és a helyi orvos ellenőrzése mellett 400 cigány férfit és nőt fosztottak meg hajdíszétől. És valóban a sárga feikendők alól hamarosan kibukkan-tak a kopaszra nyírt női fejek; de még maguk a küldöttség vezetői is bizony kopaszok voltak, sőt a hajusz helye is csupaszon éktelenkedett.

A vármegyeházán megértéssel fogadták a panaszos küldöt-

seget, különösen, amikor a cigánybíró jogos önérettel méltatlankodott amiatt, hogy faluszerzte híres nyalka bajuszát is leborotválták a fertőtlenítés során. — A cigányasszonyok még el is pityeredtek, hogy gyönyörű hajkoronáiktól kellett megválniuk és sérelmük igazságos elintézését kérték. Volt azonban ezeken a tragikus panaszokon kívül komoly része is a küldöttségjárásnak. Előadták ugyanis, hogy amióta a fertőtlenítés megtörtént, az egész cigánynegyed zár alatt van és a férfiak nem vállalhatnak munkát, tehát nem tudják megkeresni a megélhetésükre valót. A vármegyeházán felvilágosították a hajduhadházi cigány-küldöttséget, hogy, sajnos, közegészségügyi okokból el kell véselni a nyírást és borotválást. Hajduhadházi ugyanis három tífusz-gyanús megbetegedés történt éppen azon a környéken, ahol a cigányok laknak és főleg az ő érdekükben, valamint a veszedelmes betegség leküzdésére rendelték el a hatóságok a fertőtlenítést. A munkavállalás lehetőségét ügyében azonban megnyugtatóképpen közölték a vajdával, hogy azonnali utasítást kapnak a helyi hatóságok a keresettől esetleg ellátására, illetve a fertőzéstől mentesek keresteti lehetőségének biztosítására. A felvilágosítás után a szokatlan cigány-küldöttség megnyugodtan távozott el a vármegyeházáról.

Ismét elnapolta a törvényszék a balmazújvárosi bünszövetkezet főtárgyalását

Október 7-én hirdetnek ítéletet a moustre bünperben

A debreceni csendőrség, mint ismeretes, bravúros nyomozás után egy sertéslopási ügygel kapcsolatban Balmazújváros határában titokzatos gyilkossági ügyre derített fényt. A csendőrök ugyanis megállapították, hogy egy jól megszervezett tolvajtársaság *Lajter Imre* fiatal, balmazújvárosi napszámos eltette láb alól. A debreceni törvényszék statáriális bírósága a gyilkossággal kapcsolatban id. *Juhász Jakab*ot kötelálati halálra ítélte, de később az idős embernek megkegyelmeztek. Közben fiának, *Juhász József*nek ügyével foglalkozott a honvédtörvényszék statáriális bírósága.

A honvédtörvényszék *Juhász József* bűnösségét megállapította, minekutána halálra ítélte és a halálos ítéletet a fiatal emberen végre is hajtotta.

Ezzel még nem fejeződött be a moustre bünper, hiszen hátra volt még azoknak elítélése, akik a sertéslopásban valamilyen formában résztvettek. A debreceni királyi ügyészség a csendőrség nyomozása alapján id. *Juhász Jakab*, *Juhász János* 21 éves balmazújvárosi kondás, ifj. *Juhász Jakab* 26 éves balmazújvárosi gulyás, *Kiss János* 27 éves hajdúszoboszlói kondás ellen lopás bűntette miatt emelt vádat, mert a vádirat szerint 1940 tavaszától

kezdvé 1943 márciusáig *Eszenyi Józsefné*, *Vásárpénztár Rt.*, *Vásári Gazdaság*, dr. *Rickl László*, *Balogh Sándor*, *Gyulalmi Gazdaság*, *Baál Vilmos*, gróf *Semsey László*, *Pintér Gyula*, *Nagy István*, *Fischer Rezső*, *Kiss István*, *Sipos Lajos*, *Ferge József*, *K. Szabó Márton*, *Szegedi István*, *Szűcs Imre* és *Fegyveres Zoltánné* birtokából több mint száz darab hízott sertést loptak el.

Id. *Juhász Jakab* és *Juhász Jánosné* bűnsegédi bűnrészességgel és okirathamisítással, özvegy *Fehér Andrásné*, *Fegyveres Zoltánné* és *Fehér András* hajdúbüszörményi lakosok pedig orgazdaság büntetével vádolva kerültek a vádlottak padjára, mert a lopott sertéseket megvásárolták.

A debreceni törvényszék dr. *Fövenyessy Sándor* elnökle alatt működő büntetőtanács júliusban kétnapos főtárgyalás keretében tárgyalta a hatalmas bűnügyet. Id. *Juhász Jakab* konokul tagadott és mindent halálra ítélte és kivégzett fiára igyekezett hátrítani. Általában véve fiatal is tagadásban voltak. A két asszony szintén azt hangsúlyozta, hogy a lopásokról semmit sem tud. *Kiss János* ki hallgatása során beismerte, hogy id. *Juhász Jakab* részére többször hajtott sertéseket, de ezt minden alkalommal jóhisze-

műen tette. Özvegy *Fehér Andrásné*, *Fehér András*, *Fegyveres Zoltán* és *Kerekes Gézá*né tagadták, hogy tudtak volna a sertések lopott voltáról.

A törvényszék ezután a tanúk kihallgatására tért át és a második napon a védelem kéérésére bizonyítaskiegyeztetést rendeltek el egyes részletek tisztázására. A törvényszék szerdán tartott ismét főtárgyalást az ügyben. Néhány jelentéktelen tanú kihallgatása után a védelem kérte a főtárgyalás elnapolását és annak igazolását hogy *Kiss János* a lopások elkövetése idején katonai szolgálatot teljesített. A törvényszék a kérelemnek ismét helyt adott és a főtárgyalást elnapolta. — Véglegesen a törvényszék október 7-én hirdet ítéletet a sertéslopásokkal kapcsolatban.

VASARNAPIG LEHET A DEBRECENI GAZDÁKNAK SERTÉS-SZERUMOT ELŐJEGYEZTETNI

A Debreceni Újság-Hajdúföld napokkal ezelőtt beszámolt már arról, hogy a debreceni Gazdasági Egyesület vezetősége elhatározta, hogy oly módon juttat a debreceni és környéki gazdák részére sertés-szerumot, hogy — az eddigi malacszolgáltatás helyett — igénylésük arányában bizonyos összeget fizetnek be, amelynek fejében megkapják a megfelelő szerum mennyiséget. Eddig mintegy 10.000 pengő gyűlt össze.

Mint értesülünk, vasárnapig, szeptember 19-ig lehet még a szerumot előjegyeztetni és a kívánt pénzüsszeget befizetni a Gazdasági Egyesület titkári hivatalába.

A Turáni vadászok miskolci nagy seregszemléje

A Turáni Vadászok nemzetvédelmi szervezete a délvidéki és erdélyi erőteljes szervezkedés után most az északi vármegyék megszervezését tűzte ki célul. Az első nagy szemlé Miskolcon tartották, ahol most alakult meg a Borsod vármegyei, egyben Heves, Zemplén és Gömör vármegyék szervezeteinek kerületi központja. A miskolci zeneterem zsűfőlégi megtelt helyiségében folyt le a közgyűlés. dr. *Vajda Géza* egészségügyi főtanácsos korelnöksége mellett.

Az országos központ részéről vitéz *Huszár Aladár* dr. m. kir. titkos tanácsos, országos társelnök, *Bartha János* országos főtitkár és egy egyenruhás vadász-küldöttség érkezett Miskolcra.

Elsőnek vitéz *Szabó Sándor* ny. altábornagy a megye szervezésének irányítója számolt be a megye szervezési munkálatairól. Utána *Bartha János* országos főtitkár ismertette a szervezet céljait, múltját és eljövendő feladatait, majd vitéz *Huszár Aladár* dr. országos társelnök a jelenlévő bajtársak óriási tapsvihara közepette mondotta el magas színvonalú, magyar érzéstől izzó beszédét. A magyarság vezető szerepének feltétlen szükségességéről beszélt s hogy ezt eddig nem tudjuk elérni, az azért történt, mert közömbösek voltunk az ügyek iránt és nem mertünk magyarok lenni.

A lélekemelő beszéd után a helyi szervezet tisztikarának megválasztására került a sor. Előülkél vitéz *Szabó Sándor* ny. altábornagyot választották. Mellette a miskolci társadalom színe-jáva került be a vezetőségbe. A közgyűlés hódoló táviratban biztosította Kormányzó Ur főmélítóságát alattvalói hűségéről és hódolatáról.

A debreceni iparosság vezetői meleg szereléttel üdvözölték id. Nagy József szücsmestert hetvenedik születésnapján

A debreceni iparostársadalom egyik kimagasló vezetőtagja: id. *Nagy József* szücsmester tegnap töltötte be hetvenedik születésnapját. Kevés olyan iparosunk van, aki mögött oly munkában és sikerekben gazdag iparos közéleti múlt áll, mint éppen id. *Nagy József*nek.

Helyet foglalt egy időben az ipartestület vezetőségében mint alelnök, élén állott huzamosabb ideig az Iparos Körnek, az Iparos Dalegyletnek, beltagja volt hosszabb időn át a Kereskedelmi és Iparkamarának. De nem volt olyan iparos intézmény, ahol az ő közreműködését nélkülözni tudták volna: mindig és mindenütt lelkesedéssel, a legtisztább önzetlenséggel dolgozott az iparos érdekekért.

Különösen emlékezetes az az akciója, amikor az Országos Kézműves Kiállításokon részt vett az általa megszervezett kiváló iparoscsoporthal és elhozta az országos vándordíjat. Ezzel nagy dicsőséget szerzett nemcsak az egész debreceni iparosságnak, hanem szeretett szülővárosának is.

Id. *Nagy József* szücsmester, aki mesterségének is nemcsak

országosan, de külföldön is ismert és elismert kiváló képviselője, már sok-sok kitüntetésben részesült. Számos aranyérem mellett megkapta az ezüstkoszorút is, közéleti működéséért is dr. *Varga József* iparügyi miniszter pár évvel ezelőtt legmelegebb elismerését nyilvánította neki díszes leiratban.

Mind ezen kitüntetéseknel azonban becsebb lehet neki az az igazán osztatlan és őszinte szeretet, amely őt városzerető körülvézi. Ez valóban bensőségteljes melegséggel nyilatkozott meg a tegnapi nevezetes születésnapján. Egymásután ke-resték fel az ipartestület részéről: *Galamb Ferenc* elnök, *Lechner Lajos* jegyző, az Iparoskör részéről *Krisch Károly* elnök, az Iparos Dalegylet nevében *Csöcsits Lajos* elnök, a Takarékos Rt. egész vezérkara élén *Benyáts Emil*el, továbbá *Zombor Károly*, *Loós András* és még nagyon sokan az iparosok köréből s szívből jövő szavakkal fejezték ki jókívánásaikat. Id. *Nagy József* hálásan köszönte meg ezt a kedves figyelmet, ezt a sok-sok és igazán szíves figyelmet.

Scheffler János megyéspüspök az ungvári kálváriai búcsun

A megyéspüspözt háromnapos ungi látogatása

A szatmári egyházmegye főpásztora, *Scheffler János* megyéspüspök háromnapos körutat tett egyházmegyéje ungvári részén. Szombat estétől kedden délutánig tartózkodott ungvári papjai és hívei körében a püspök, aki plébániákat látogatott és most alapítás alatt lévő plébániák ügyeiben járt el azonkívül, hogy résztvett az ungvári kálváriahegyi búcsún.

Szombaton este érkezett gépkocsin Ungvárra titkára kíséretében *Scheffler János* püspök. Vasárnap reggel Szobráncra ment a főpásztor, ahol plébániaalapítás van folyamatban. Itt szentmisét mondott, prédikált és a szlovákajkú hívek általános nagy örömeire szlovák nyelven is szólott a hi-

vekhez. Szobránc mellett, Tiban is látogatást tett vasárnap a püspök.

A hétfői napon Unghaton keresztzentelést végzett a főpásztor a most létesült plébánián, itt is anyanyelvükön szolvákajkú híveivel. Fenyvesvölgyre vitte innen útja a főpásztort, aki visszatérőben Nagybereznán és Perecsenyben tett még látogatást.

A keddi napon az ungvári kálváriai búcsún a búcsúmisét pontifikálta fényes papi segédlettel a kálváriai kápolna előtt a búcsúra egybesereglett híveknek. Szentbeszédet is mondott a nagymise kapcsán a főpásztor, aki délben a plébánián papjait fogadta, majd 17 óra tájban elutazott Ungvárról.

„Kirántott nyakkendő” és a szódásüveg

A kabai csendőrség érdekes ügyben fejezte be a nyomozást. A mult nap Debrecenből vitéz *Antal Lajos* vagongyári munkás és *Bálint Kálmán* vagongyári asztalos hazatért Kabára hogy szabadidejüket családjuk körében töltsék el. *Bálint Kálmán* családja azonban kiment a temetőbe és az asztalos átment a közeli Gere Zoltán-féle vendéglőbe, hogy egy kicsit borozgasson. Vitéz *Antal Lajos* több társával ekkor már ott borozgatott és amikor a belépő *Bálintot* meglátta, hangos szavakkal sértegetni kezdte, majd hogy sértegetéseinek nyomát adjon, felállott helyéről és az idősebb ember nyakkendőjét kirántotta.

Bálint Kálmán nem akart kellemtelenkedni és a nyakkendő kirántása után csak ennyit mondott:

— Majd elintézzük holnap a műhelyfőnökségen.

Vitéz *Antal Lajos* azonban

a helyszínen akart elintézni mindent, nekiment *Bálintnak* és azt úgy meglökte, hogy beesett a söntésbe. Amint az asztalos fel akart állni, arra lett figyelmes, hogy *Antal* és társai támadólag lépnek fel vele szemben, ezért felkapott egy szódásüveget és azzal támadóját fejbeütötte. *Bálint* már csak annyit látott, hogy vitéz *Antal Lajos* megtántorodott, de a végét nem várta be, hanem hazatávozott.

A fiatal vagongyári munkás összeesett és elvesztette eszméletét. Társai vitték haza lakására és orvos hívtak hozzá. Az orvos megállapította, hogy az ütés következtében könnyebbokú agyrázkódást szenvedett, jobb felére elvesztette hallóképességét, vontatottan és dadogva beszél.

A csendőrség a nyomozás befejezése után a koremai vérekedésről jelentést tett a debreceni királyi ügyészségnek.

HIREK

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIRODA: Arany Bika-szálló félelmeit, ahol a parti szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvesszenek minden hétköznap délután 9-1 óráig.

HAJDU VÁRMEGYE MAGYAR ÉLET PARTI VEZETŐSEGE minden hétfőn és pénteken a főispáni hivatalban délután 9-12 óráig pásznapot tart, amikor is a kérelmek és panaszok a vármegyei központi MEP titkárnak adhatóak.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLATA

"Kossuth" Lux Arnold, Piac-utca 26. Telefon: 29-56. — "Magyar Korona" Káposztássy Géza, Kálvária-ter 15. Telefon: 16-00. — "Arany János" Székely György, Csapó-utca 66. Telefon: 11-78. — "Hungaria" Szoboszlai Szabó Jenő, Szoboszlói-út 4/f.

Csillagok alatt

Csillag felettem mindenütt. Ejj van. Nyugalmak éje. Harang kondul meg valahol. Az égiek zenéje.

Zsong, kong a hang az éj ölen, cífél van. En nyugágyon pihenve hangját hallgatom és messze, messze vágyom.

Ti csillagok, ti jöjjetek, ti jöjjetek le értem. Vigyetek messze, messzire... Hová? Még meg se kérdelem.

Vezessetek csak. En megyek. De messze, túl e földön. (Itt álmodás a napugár, s a test szeszélye börtön.)

Menjünk hát, adjatok nekem kis csillagost az égen, s én szörnám, szörnám szüntelen a földre égi fényem.

ANTALFY ISTVAN

— **Dr. Radó Rezső lemondott a Váradegyházmegyei Takarékpénztár Igazgatósági tagságáról.** Mint értesülünk, dr. Radó Rezső, a kereskedelmi és iparkamara miniszteri biztos-főtársa, a Váradegyházmegyei Takarékpénztár Rt. igazgatósági tagságáról lemondott. A Váradegyházmegyei Takarékpénztár Rt.-nél volt a kamara nyugdíjalapjának 40 ezer pengője, amelyet más pénzügyintézmények helyezett el. Hír szerint Bujdosó Gábor, a kamara igazgatója továbbra is tagja marad a Váradegyházmegyei Takarékpénztár Rt. felügyelő-bizottságának.

— **A kollégiumi tanítóképző-intézet gyakorlatiskolájának II-VIII. osztályos tanulói** ma reggel 8 órakor jelentkeznek az intézetben. Olvasókönyvet és írószert mindenki hozzon magával.

— **A Magyar Nemzeti Bank** üzletvezetőse a keleti és erdélyi országrészekben működő fiókindezetek és kirendeltségek bankkerületeit újól szabályozta. Az új bankkerületi beosztás folytán 1943. évi szeptember hó 19-től kezdődőleg a debreceni fiókindezethez tartozó berettyóújfalui mellékhely a nagyváradi, a munkások fiókindezethez tartozó nagyszőlősi és a nyíregyházi fiókindezethez tartozó mátészalkai mellékhely a szalmárnémeti fiókindezethez fog tartozni.

Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat

SZERETETHULLAMHOSSZ

Szeptember 15., szerda. Ezuttal a következő megnyugtató üzenetek érkeztek:

Debrecen: Philipp Ernő szakaszvezető — aki egyébként a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó Rt. könyvkötő-művezetője, az L. 128 tábori postáról a következő levelet küldte a lapkiadó vállalat igazgatójának, Somogyi Gábornak:

"Kedves igazgató Ur! A legutóbb küldött lapját csak most kaptam meg, de így is örültem és nagyon köszönöm a bátorító szavakat. Igérem és ígérjük, hogy mindent, amit egy igaz magyarnak meg kell tenni, azt minden tudásunkkal meg is tesszük. A többi nem rajtunk fog múlni. De reudithetetlenül hisszük a mi győzelmiünket és a szebb, boldogabb Magyarország feltámadását. A lelkiismeretünk tisztá, a győzelem szent tüze hatja át és megvédjük a hazát. A hitünk és erőnk töretlen, jöhet bármilyen megpróbáltatás, büszkén túrjuk, mert így kívánja, a vérünk a fajtánk! — Szeretetteljes tisztelettel küldöm üdvözlémet: Philipp Ernő."

Debrecen: Silye János őrvezető a Z. 631 tábori postáról szeretettel köszönti szüleit, testvéreit és rokonait. Kéri, ne aggódjanak érte, mert hála Istennek, az aggodalomra nincs ok. Nagyon jól érzi magát és egészséges. Mindenkinek jó egészséget kíván s nagyon sokszor eskölja édesanyját, édesapját, testvéreit és rokonait. Ismerőseit, a Szakáll-esaládöt üdvözlő, leukának pedig készcsőjét küldi.

Debrecen: Magyar János honvéd a H. 813 tábori postáról szeretettel eskölja szüleit, testvéreit. Hála Istennek, nincs semmi baja, szeretettel gondol mindenkiire messze Oroszországból s több levelet vár. Testvéreit és szüleit szeretettel köszönti és jó egészséget kíván mindenkinek.

Kondoros: Faluska János honvéd a K. 534 tábori postáról megnyugtató szüleit, testvéreit, hála Istennek, a legjobb egészségnek örvend. Arra kéri őket, a cséplés eredményéről s a kukorica-ermés kiállításokról minél előbb tudósítsák. Több levelet vár és mindenkit szeretettel eskölja.

Pac: Pusztai Gyula a Z. 368 tábori postáról örök szeretettel eskölja feleségét és kisleányát. Névnapjuk alkalmából szíve minden szeretettelje gratulál nekik. Arra kéri őket, minél előbb írjanak.

— **A debreceni Orvosszövetség elnöksége** legutóbbi ülésén elhatározta és ezúton közli tagjaival, hogy az orvosi kezelési díjak és az ezévi háziorvosi honoráriumok a mindenkori általános megélhetési és árviszonyok tekintetbevételével állapítandók meg.

— **B. Máriássy Magda** táncintézetében október 1-én diáktanfolyam kezdődik. Péterfia 50.

— **A vizsgálóbíró letartóztatja a gázoló gépkocsivezetőt.** Dr. Nyerges Miklós vizsgálóbíró most hallgatta ki Kiss Sándor hajdúböszörményi tűzoltó sofőrt, aki napokkal ezelőtt Hajdúböszörmény és Debrecen között halálra gázolta vitéz Seres Gyula m. kir. ezredest. A nagyváradi közlekedési csendőrség ugyanis a gázolóval kapcsolatban nagyfokú gondatlanságot állapított meg. A vizsgálóbíró Kiss Sándort kihallgatása után előzetes letartóztatásba helyezte, mert valóban gondatlanságot látszik fennforogni a halálos gázolással kapcsolatban. A vizsgálat során ugyanis megállapítást nyert, hogy Kiss Sándor kocsijának fékfel egyáltalán nem fogtak.

Következő honvédeink megnyugtatójkat hozzatartozóikat, nincs semmi bajuk s ezért kéri, ne aggódjanak értük. Arra kéri itthoni szeretteiket, hogy minél többször keressék fel őket itthoni leveleikkel. Egyébként megnyugtató üzeneteiket, szeretett esköljaikat és szívélves üdvözléteiket küldik következő hozzatartozóiknak:

Oroszáza: Jakab László az F. 384 tábori postáról kisleányának, feleségének. Levelet vár.

Debrecen: Mayer József hadapród őrmester a P. 939 tábori postáról szüleinek, feleségének.

Debrecen: Lakatos József törzsőrmester a P. 939 tábori postáról szüleinek, feleségének.

Debrecen: dr. Szabó Károly százados szüleinek, nővéreinek, sógorának.

Nagykároly: Tuczoly Miklós honvéd a Z. 954 tábori postáról szüleinek, rokonainak.

Hajdúböszörmény: Sántha Antal honvéd az F. 867 tábori postáról szüleinek, rokonainak. Arra kéri szeretteit, hogy ezután új címére, tehát az F. 867 tábori postára írjanak.

Bagamér: Beregszászi József honvéd az F. 867 tábori postáról feleségének, rokonainak.

Debrecen: Varga Sándor honvéd az F. 867 tábori postáról feleségének, kisleányának és szüleinek. Több levelet és esomagot vár.

Náduvár: Kovács Ferenc tizedes a H. 817 tábori postáról szüleinek, feleségének és gyermekének. Levelet vár.

Karcag: Szabó Imre őrvezető az A. 469 tábori postáról szüleinek, testvéreinek és Ilonkának. A esomagot megkapta, köszöni.

Debrecen: Katona András tizedes a H. 813 tábori postáról feleségének és szüleinek. A fényképet megkapta, nagyon örült neki és nagyon szépen köszöni.

Debrecen: Papp Sándor őrvezető az A. 469 tábori postáról szüleinek, testvéreinek. Levelet és esomagot vár.

Debrecen: Kállai János honvéd az A. 469 tábori postáról szüleinek, testvéreinek.

Sárand: Sápy József honvéd szüleinek, hozzatartozóinak és ismerőseinek.

Rádióüzeneteink közlését holnapi számunkban folytatjuk! (Adjon Isten szebb jövőt minden magyarnak!)

— **Református missziói konferencia Hajdúszoboszlón.** A református egyetemes konvent missziói bizottsága szeptember 27., 28. és 29-én Hajdúszoboszlón missziói konferenciát rendez. Az előadók között szerepelnek: dr. Ravasz László püspök, dr. Ferenczy Károly egyházkerületi főjegyző és a kálvinista egyházi élet még számos kiválósága.

— **Német gyorsíró-tanfolyam kezdődik** október elején a Simai Magdolna és Sipkovits Róáné Slezák Mária gyorsíró-, gépiró- és szépiróiskolájában, Piac-u. 73. Telefon 22-53. Debreceni tanker. kir. főig. eng. szám 5548/1942-43.

— **Asztalosmesterek figyelmébe!** Az augusztus havi enyvutalványokat ma este 6 órától fél 8-ig osztjuk. Majd pedig szakosztályi ülést tartunk. Tárgyalás alá kerül a munkások kérelme az órabérek felemelése tárgyában és több fontos ügy. A gyűlés a díszteremben lesz megtartva. Azok, akik az enyvutalványokat f. hó 20-ig át nem veszik és be nem váltják, járandóságukat tovább már nem kaphatják meg. Rállnt Sándor, szakosztályi elnök.

Szombaton, 18-án lesz a budapesti Filharmónikusok hangversenye

A Zenekedvelők Köre jótékonycélú díszhangversenye este 8 órakor a Bika dísztermében

Ünnepi díszhangversennyel nyílja meg idei jótékonycélú hangverseny sorozatát a Zenekedvelők Köre. A budapesti Filharmónikus Társaság erdélyi hangverseny körútja után, mellettt Budapestre visszatérnek, pazar műsor hangversenyt ad a Bika dísztermében. A hangversenyt, melyen Beethoven, Csajkovszky, Liszt és Dohnányi művek szerepelnek, dr. Dohnányi Ernő elnök karnagy vezényli.

A Zenekedvelők Köre a jótékony nemes cél: a hadiárvák javára adja tiszta jövedelmét. Ezen túl azonban

— **A Debreceni Úrnők Mária Kongregációja** ezúton értesíti tagjait, hogy alakuló gyűlésük szeptember hó 23-án, délután 4 órakor lesz. Elnökség.

— **Debrecen sz. kir. város Zeneiskolájában** szeptember hó 15-én 16-án, 17-én és 18-án d. e. 10-12-ig és délután 4-5-ig lesznek a felvételi vizsgák az új növendékek részére. Ugyanakkor azon volt növendékek részére, akik júniusban nem vizsgáztak le, pótvizsgát tartunk. Ennek díja 40 P. Új és régi növendékek részére beiratkozás naponta délelőtt 10-12-ig és délután 5-6-ig.

— **Jobbágy Ilonka** balettkolájában megkezdődik a tanítás szept. 17-én. D. u. 4-től beiratás. Péterfia-u. 30.

Gyomorsavtúlnégés és gyomorfekély ellen csak Kalcsiszit, (ezelőtt Hajdúint) használjon, Hatása biztos, fze kellemes. Ajánlják orvosok, betegek. Készíti: „Sztankay” gyógyszerár, Debrecen, Szent Anna-utca 64. sz.

— **A kőművesmesterek ülése.** A debreceni kőművesmesterek szakosztálya tegnap este Szóráy Ferenc elnöklele alatt ülést tartott, amelyen a szakosztály részére kútaft 13.000 darab téglala elosztásával foglalkoztak.

— **Megkezdődtek a ref. lelkészékpző vizsgák.** A ref. lelkészékpző vizsgák tegnap megkezdődtek.

— **Vattay tánciskolában** szeptember 29-én diákkololon kezdődik. Kossuth-u. 11.

— **Súlyos gyermekserenestlenség a lövölde közelében.** Súlyos gyermekserenestlenség történt az ungvári lövölde körül, ahol egy robbanótöltény felrobbant és két kisleányt, valamint egy lányt megsebesített. A lövölde nagy golyófogója mellett vezető úton haladt Bukor József ungvári próbarendőr, akinek feltűnt, hogy az út porában három gyermek valami körül foglalatokodik. Az esetet játéknak hitte és tovább ment útján. Alig haladt azonban néhány lépést, hatalmas detonáció rázkódtatta meg a léget és a másik pillanatban gyermeksi-rás, jajveszékelés hallatszott. Nyomban a gyermekek segítségére sietett, sőt az egyik fiúcska után szaladnia is kellett, mert a robbanástól való ijedelmében futva menekült el a helyszínről. A három vérző gyermeket, a nyolcéves Lompéj Emilt, a hatéves Sinka Ferencet és a négyéves Sinka Évát azután bevitte a közeli házba, ahol elsősegélyben részesítette, majd értesítette a mentőket, akik azután a kórházba szállították a gyermekeket. A kórházban megállapították, hogy a három gyermek testén több, elég súlyos sebeket okoztak a szilánkok. A serenestlenség ügyében megindult a vizsgálat.

ban mindenkor szem előtt tartja a közönség kulturigényét is és ezzel a hangversennyel felejtethetetlen emlényt nyújt. Az illusztris vendégek szombaton délután fél 6 előtt érkeznek Nagyvárad felől. A nemes város is kivesszi részét a jótékony cél támogatásából és vendégül látja a hangverseny 50 szereplőit a Bikában és fogadja a város díszpolgárát dr. Dohnányi Ernőt.

A rendkívüli díszhangversenyre még kapható néhány napi jegy a Bertók-féle könyvkereskedésben.

Utazásnál
a változó élelmód zavarára a rendszeres emésztést. Ez emelgést, fejlődést okoz. Ne felejtse, hogy utazáshoz szükséges a jó hashajtó. **DARMO!**

— **Felhívás.** Felhívjuk a kárpitos-szakosztály tagjainak figyelmét, hogy szeptember 17-én pénteken este fél 7 órakor az Ipartestület tanácsstermében szakosztályi ülés lesz. Tárgy: rugó- és szegelosztás. A tagok feltétlenül és pontos megjelenését kéri a szakosztály elnöksége.

— **Nadarverés.** A város tulajdonát képező Pac-Veker-on tárolt 2400 kőve, múltévi termésű nád folyó hó 17-én, d. e. 10 órakor a helyszínen nyilvános árverésen eladásra kerül. Gazdasági Tanácsnok.

— **B. Máriássy Magda** táncintézetében f. hó 19-től minden vasárnap 7 órától **össztánc**, — 25-én pedig gyermektanfolyam kezdődik. Péterfia 50.

— **Vattay mozdulatművészeti iskolájában** akrobatika, step, szakszerű mozdulatnevelés október 1-én kezdődik. Kossuth 11.

— **Összeesett és meghalt, halálának oka végelgyengülés.** Az elmúlt nap Domokos Ferenc 75 éves szegényházi ápolat az utcán összeesett és mire a mentők ki-szálltak hozzá, meghalt. Halálának oka — mint az orvosi vizsgálat megállapította — végelgyengülés.

— **Dr. Naményi Gyulané** gyorsíróiskolájában, gépiróiskolájában szeptember elején tanfolyamkezdés. Vidékieknek vasútkedvezmény. Előkészítés államvizgára. (Batthyány-u. 1) Telefon húshetvenhét. Debreceni tanker. kir. főig. eng. száma: 6475-1941-42. Helyes-írástanítás.

— **Elragadta a megvadult ló.** Könnyen vezetéssé válható szerenestlenség érte Hajdu József 56 éves, Monostorpályi-úton lakó kocsisát. Szekerével a Deák Ferenc-utcán haladt, amikor lova hirtelen megvadult, elragadta a szekeret és Hajdu József kiesve a rohanó járműből, a kerekek alá került. Súlyos belső sérüléseket szenvedett. Megindult a vizsgálat annak kiderítésére, hogy a szerenestlenségért kit terhel felelősség.

— **Hírdetmény.** Debrecen sz. kir. város — állatállománya részére — nagyobb mennyiségű lucerna-szénát, lóhere-szénát, zabosbükökny-szénát, muhar-szénát, takarmány- és alomszalmát vásárol. A város állatállománya részére megvásárolt mennyiség az eladó pont-beszolgáltatási kötelezettségbe beszámít. Ajánlatokat szóban vagy írásban a gazdasági ügyosztálynál (Városháza, magasszobánál 14. számú szoba) a hivatalos órák alatt lehet beadni. Gazdasági Tanácsnok.

Gyászrovat

özv. Tiller Károlyné

életének 77-ik évében, özvegy-ségének 6-ik napján csendesen elhunyt. Temetése pénteken délután 3 órakor lesz a Köztemető 2. A. számú ravatalozó terméből az ág. ev. egyház szer-tartása szerint. Gyászolják nevelt gyermekei: ifj. Tiller Károly feleségével, Bördy Gizellával, Tiller Erzsébet özv. Czvetkovits Apostolné, Tapolczay (Tiller) Pál feleségével Huszty Juliával, Tiller Emma férjével dr. Julow Jenővel; unokái: Tapolczay Evike és Palika, Julow Jenőke. Lakás: Andrassy-út 12. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Hűse Péterné szül. Dobi Sára 57 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. — Gyászolják: gyermekei és a kiterjedt rokonság. Lakás: Barcság-utca 36. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Vida Szücs Imre szabómester 77 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Péterfia-ú. 11. Dankó temetkezés.

Erdélyi Ernő Kovács tanuló 18 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 5 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó terméből. Lakás: Kemény-ú. 2. Dankó temetkezés.

Sain Istvánné Nagy Pirokska 45-ik évében elhunyt. Temetése ma, csütörtök délelőtti 11 órakor lesz a négyes tereméből református egyházi szertartással. Lakás: Hortobágy, Mátá. Csurka „Kegyület” temetkezési vállalat, Dégenfeld-tér 2. szám végzi.

Adány Lászlóné K. Gászó Judanna élete 27-ik évében elhunyt. Temetése péntek délután 3 órakor lesz Hencidán a családi háztól ref. egyházi szertartással Debrecenből történt szállítást után. A szállítást Csurka „Kegyület” temetkezési vállalat, Dégenfeld-tér 2. szám végzi.

Marólúgot ivott egy másfél éves gyermek. Súlyos sérüléssel szállították ki a gyermek-klinikára Juhász Gyula, Attila-teri szobafestő másfél éves Gyula nevű fiacskáját. A gyermek az orvosi vizsgálat megállapítása szerint marólúgot ivott, ami belső részét súlyosan összeroncsolta. Megindult a vizsgálat annak kiderítésére, hogy a gyermek szerencsétlenségéért terhel-e valakit felelősség.

Kik akarnak hadiárvékat örökbe fogadni? Az Országos Hadigondozó Szövetség felhívja azokat a hadiözvegyeket, vagy hozzátartozókat, akik hadiárvékat idegen családokhoz akarnak örökbe, vagy felnevelésre adni, hogy ezt a számukra az Országos Hadigondozó Szövetségénel, Budapest, IV. ker., Keeskeneti-utca 10. sz. írásban jelentsék be.

Székérre kapaszkodott, leest. Kíváncsiságának áldozata lett az elmúlt nap egy 9 éves gyermek, Fodor Éva, Csap-utca 15. szám alatti lakos. A kislány játékból felkapaszkodott az utcán egy arra haladó szekérre, azonban olyan ügyetlenül, hogy leesett a szekérről és súlyosan összezúzta magát. Elsősegélynyújtás után a klinikára szállították ki.

SZÍNHÁZ

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Csütörtök este: Mosoly ország (Tisztviselő-est). Pénteken: Tábornokné (B. bérlet.) Szombaton délután: Mosoly ország (Olcso filléres helyárad.) Szombaton este: Tábornokné (Bérlétszünet.) Vasárnap délután: Tábornokné. Vasárnap este: Tábornokné (Bérlétszünet.) Hétfőn este: Mosoly ország. Munkáslőadás. Kedden este: Tábornokné. (C. bérlet.) Szerdán este: Tábornokné (A. bérlet.)

SZÍNHÁZI MOZAIK

Beleznai Unger István igazgató két napig Budapesten tartózkodott, ahol a színház vezetők értekezletén vett részt. A gyűlésen általános színházi problémákat tárgyaltak meg.

Pénteken este mutatja be a Csokonai színház az utóbbi idők egyik legnagyobb sikerű operettjét, a Tábornokné, amely Budapesti színház kivételes előadási sorozatát ért meg. A nagyoperett érdekességeit Tóth Miklós és Vándor Kálmán írta, mindkettőn kiváló írók és nemcsak az operettszínpadon tudnak felvonulni jelentős sikereket. Annál megkapóbb a Tábornokné szövegkönyve, mert a mese teljesen korszerű, a történet szereplői az Ukrajnában vitézkedő magyar honvédek, s a környezetet ukrán tisztek és az ottani lakosság adja. A zenét Buday Dénes, az újabb komponista generáció egyik legismertebb és legértékesebb tagja zezette, aki nek több finomzenéjű operettje eddig is magasan kiemelkedett az újabb operett terméből. A változatos, színes szövegű és pompás muzsikájú nagyoperett bemutatójára nagy lendülettel készül a Csokonai színház. A rendezés Deéry Jenő ki-próbált kezében van, aki kitűnő fantáziával és elsőrendű tudással bontakoztatja ki az érdekes történetet a színpadon. A Csokonai színház a remek énekes együttes legjavát állítja sorompóba a sikerért, élén U. Kovács Terussal, akinek a címszerepben mutatott parádés alakítása a próbák folyamán néha a be-avatottakat is frappirozta bizonyos, hogy pályájának ez lesz egyik leg-kiemelkedőbb sikere. Mellette Jurik Lea és Károlyi István, — mindket-ten a debreceni közönség régi ked-vencei. — most lépnek újból először arra a színpadra, amelyen annyit szép sikert arattak. Moóry Lucy az ukrán színésznő érdekes figuráját eleveníti meg. Dalmady Géza és Márky Géza dalsz. bonviváni alakot visznek színpadra. A humorról Szabó Samu, Csengeri Dsida Aladán és Turesi Gitta pompás hármasu gondoskodik és markáns figurát ad Kémárky Kálmán. Ezen kívül egész sereg érdekes epizódalak szerepel a Tábornoknéban, melynek egyik jelenetében a népszerű Rácz János és cigányzenekara is fellép.

MOZI

örök tűz. A francia filmgártás egyik különleges alkotása ez a darab. A lényege az, hogy Kanadát francia gyarmatosok virágoztatták fel és a franciák most is jogot formálnak erre a földre. Közben a telepések küzdelmes, veszélyekkel tele életéből is szemléltető képet kapunk. A film főszereplői kitudók és nem lehet panasz a rendezésre. Nem nagy, de szép szerepe van benne a nagy francia jellemzész- nek, Jean Gabinak. (Apolló.)

A búzakenyérhez ezentúl negyedrésznyi rozst kell keverni

Az idei jó gabonatermés már lehetővé tette, hogy az illetékesek javítsanak a kenyér minőségén és az e tekintetben elért eredmények máris a leg-teljesebb mértékben kielégítők. A Gabonaforgalmi Központ utasítást küldött a kereskedel-mi örlésre berendezett malmok-nak és kötelezte őket arra, hogy

gabonavasárlásokban a búza és a rozs között köte-lezőleg tartsák be a 4:1 arányt, a liszt kiszolgálá-sánál pedig ennek megie-lelően a 3:1 arányt.

Az ország gabona-, illetve lisztellátásának gazdaságosabbá tétele érdekében szükség van erre az intézkedésre azért, mert az önmagában nehezen felhasználható rozst szinte észrevétle-nül országsszerte felhasználhat-ják, mégpedig oly módon, hogy

az a búzakenyérnek is javára szolgál. A sütő szakemberek vé-leménye szerint

a kevés rozssal kevert bú-zakenyér, a legújabb ke-nyértípus, jobb lesz még az eddigi javított kenyérnél is.

A negyedrésznyi mértékben bekevert rozsliszt izletesség és tartósabbá teszi a kenyeret, te-hát az elrendelt keverési kény-szer készletgazdálkodási, érte-kesítési és egyenlősítési szem-pontokat old meg szerencsésen. A gyakorlati szakemberek meg-állapítása szerint ez annyit is jelent, hogy a rozstermést ki-cserélő búzára, ami bármilyen vonatkozásban nemcsak érteke-sebb, de felhasználása is sokkal könnyebb. A jó gondolat mű-szaki megoldásának kivételét a malmok felkészültsége garan-tálja.

SPORT

Magyarország--Finnország 3:0 (2:0)

Hatalmas közönség előtt kezdődött meg Helsinkiben a finn--magyar válogatott mérkőzés. A magyar csapatot kedves ünnepség fogadta a mérkőzés megkezdése előtt.

Az első támadást a magyarok vezetik, az első lövést Bodola küldi a finn kapura, de a lövés mellé megy. Rögtön utána a magyar kapunál Sárosi III és Rudas tisztázza a helyzetet. A finnek ötletes és gyors támadásokat folytatnak. Bodola--Sárosi--Zsengeller összejáték után a finn védelem csak nehezen tisztáz. Az első percek után a magyar csapat lendül támadásba.

Sárosi Tóthot szökteti, aki elfut, jó helyzetbe kerül, de mellévágja a labdát. Két veszélyes finn támadás következik.

Az első magyar gól a 11 percben születtik meg. Tóth kap jó labdát szelen, elfut vele és lövése a hálóba talal. Ezután egymás t követik a magyar csapat támadásai, a csatár-sor egyre jobban belelendül és a 34. percben újabb gólt lő a magyar csapat Sárvári révén. Az első fél-időben nem is változik a helyzet.

A második félidő góllal kezdődik, ismét Tóth Matyi szalad el és nagy lövése jelenti a harmadik gólt. 3:0 Magyarország javára.

Egyre inkább fölénybe kerül a magyar csapat, de a csatárok nem elég erősek a góllövésben. A 18. percben szögletet szereznek a fin-

nek, ami azonban nem hoz eredményt. A 20. percben egy igen veszélyes finn támadást csak Bíró önfeláldozó belépése hárt.

Ezután a magyar csapat támad, de eredmény már nem lesz. Az utolsó percben majdnem a finnek rugnak gólt, de a sarokrugást Olajkár II hártja.

A magyar csapat általában jobb volt és ebben az arányban föltéte-nül megérdemelten nyert. A másod-ik félidőben már nem erőltették meg magukat a magyar játékosok.

Vághy Kálmán nyilatkozata:

A mérkőzés után Vághy Kálmán szövetségi kapitány az alábbiakat mondotta a látottakról.

Pompás pályán, remek környe-zetben találkoztunk a két testvérem-zei csapata. A második félidőben lefekezve játszottak a mieink, de így is simán győztünk. A magyar csapat legjobbjai a védelemben Bíró és a csatársorban Sárosi és Tóth III. A finn kapus egészen első klasszis, bármelyik magyar NB csapatban megállná a helyét, de a válogatottban is kombinációba jöhet-ne. A közönség roppant sportsze-űlen viselkedett, egyformán megtap-solta a finn és a magyar akciókat. Ekli játékezőt egyike a legjobb játékezőknek Európában.

SPORTTANZSÉKET LÉTESITENEK A MŰEGYETEMEN

A Nemzeti Sportbizottság leg-utóbbi ülésén, Misángyi Ottó, elnök javaslatot terjesztett elő, amely szer-int az Országos Sportközpont te-gyen előterjesztést a közoktatásiügyi miniszternek, hogy a Műegyetemen „Sportlétesítmények” elnevezéssel új tanszéket állítson fel. A javaslat indokolása szerint a sportépítéset ma már olyan sokoldalú tudomány és művészet, hogy nem is egy, ha-nem több egyetemi katedrát is meg-érdemel. A nagyszabású Stadionok mellett a közép- és kispályák he-lyes megépítése, uszodaépítési kér-déseknek a helyi adottságokhoz al-kalmazott megoldása, torna- és sportesernokok, fedett pályák léte-sítése, gyakorlatias és egészséges öltözék építése, sportházak tervezése mind olyan különleges és szakszer-ű építkezési kérdések, amit csak sport építés oldhat meg maradéktalanul. A Nemzeti Sportbizottság az elnöki javaslatot magáévá tette és a szük-

séges lépéseket haladéktalanul elin-dította a sportépítészeti műegyetemi tanszék megvalósítása érdekében.

TÖMEGES ELTILTÁSOK A KERÜLETBEN

A vasárnapi labdarugó fordulón rengeteg kiállítás történt a kerület-ben. Több amatőr mérkőzésen és az NB III. azamosvidéki csoportjának mérkőzésein kénytelen volt a játé-kezőt a sportszerűtlenkedő játéko-sokat kiállítani. A tömeges kiállítá-súnak — mint ez előre látható volt — súlyos következményei lettek. A fegyelmi egyesbíró drákói szigorú-ságú ítéleteket hozott a kiállított játékosok ügyében.

Orosz (Nagykarolyi AC) 18 hó-napi, Schramm (Jószerecsse) 1 év, Ari (Mátészalka) 9 hónapi, Tóth (DEAC) 6 hónapi, Gál (Mátészalka) 3 hónapi eltiltást kapott.

Valamennyi eltiltás jogerős és egyiket sem függesztették fel. A szigorú ítéletek bizonyára el fogják érni azt a célt, hogy az utóbbi idő-

ben kórosan elharapózó sportszerű-telenséget kiirtsák a játékosokból.

SPORTHIRMONDO

Nagyszabású ökölvívó verseny lesz Debrecenben. A hadtesti levegő ökölvívói október 3-án, Debrecenben nagyszabású versenyt tartanak. A verseny színhelye az Arany Bika dísterme lesz, ahol névs és pom-pás küzdelmeket láthat a közönség.

Szatmáron játszik vasárnap mind-két NB III. csapatunk. A Villany-gyár a Szatmári Törökvevél, a DVSC II pedig a Szatmári Vasútas-sal játszik. A Villanygyár rozssal kezdte az idenyt, aztán mindegyik mérkőzésen jobb eredményt ért el. A P. MAV-tól kikapott, a Nagyvá-radi Törökvevél döntetlenül mérkő-zött, a Petrozsényt pedig nagyne-hezen legyőzte. Ha tovább akarnak következni, akkor azt kell mon-danunk, hogy most a szatmári mér-kőzést nagy gólaránnyal fogja meg-nyerni. A két DVSC eddig még csak egy pontot vesztett.

A finn válogatott csapat, a ma-gyar csapat tegnapi ellenfele nem játszott eddig komoly szerepet a nemzetközi találkozókon. A finn válogatott eredménylistáján 1939 óta csak egy győzelem szerepel. Ez-t ország ellen. Vereség azonban bő-ven akad, nagy gólarányú is. Finn-országban nem elég fejlett a labda-rugás, ezt bizonyára az atletika hal-latlan népszerűsége okozza.

Nem tartják meg a magyar--hor-vát úszóvídalt. A horvát szövetség értesítést küldött Budapestre, mely-ben bejelenti, hogy — nehézségek miatt nem tud résztvenni a talál-kózón.

Egyre népszerűbb Debrecenben a kosárlabda. Legújabbán arról szá-moltunk be, hogy megalakult a DEAC női kosárlabda csapata is. Szeptemberben megkezdtek az edzé-seket is a kosárlabdázók, melyet dr. Kapross László vezet, aki a nyár folyamán Budapesten elvégezte a kosárlabda edzői tanfolyamot és let-tette a játékezői vizsgát. Komoly városok közötti találkozó ter-vét is felvetette a DEAC az ősz-i idenyre, minden valószínűség szer-int még október folyamán meghív-ják a szegedi főiskolásokat egy nagyszabású összeesapásra, sőt ok-tóber elején, amikor a DVSC Nagy-váradon rendezendő Nagyvárad--Deb-recen kosárlabda mérkőzésről is le-het szó a nagy mérkőzés előtt. Az edzéseket minden csütörtökön és szombaton délután tartják a kosárlabdázók a DEAC sporttelepen.

Néhány héttel ezelőtt már meg-írtuk, hogy Kapross László dr. akít az atletikai szövetség nem válogá-tott be a Sváje ellen, elhatározta, hogy beadja lemondását az atletikai kerületi kerületi vezetőhelyettesi tisztségéről. A lemondást néhány nappal ezelőtt hivatalosan be is adta a szövetségnek, hivatkozva benne arra, hogy a mellőzését méltánytalanul találja.

A BBTE pályán kezdtek meg Ma-gyarország 1943. évi 10 tusa bajnok-i küzdelmeit. A nagy érdeklődéssel várt versenyen 20-an indultak. Az első napi verseny alapján Mikics Sza badkai Egyetértés AC vezet 3172 pont-tal, 100 m. 11.8 mp., távolugrás 6.23 m., súlylökés 12.65 m., magasugrás 164 cm., 400 méteres síkfutás 54.8 mp. második holtversenyben Hor-váth Sándor (MAC) 11.8, 671, 10.60, 172, 56.6 és Kovács Ferenc (Török-vevél) 11.5, 653, 10.77, 160, 54.4 3120 ponttal.

Pósa is a Vasba megy. Újabb já-tékoszt szerzett a Vasas, Pósa, a Budai 11 és a Ferencváros volt szélsőfedezetét. Pósa néhány éve már nem játszik nagy csapatban, ez azonban nem jelenti azt, hogy új egyesületben ne állja meg a helyét. Ugyálszik, most a Vasas kezd összejúteni játékosokat, — mint azt tavaly a Gamma tette és néhány éve a Nemzeti.

Szabó Miklós csúcsjavításra ké-szül. Az idén váratlanul ismét régi nagy formájában versenyzett Szabó

Miklós. A kiváló bajnoklét, aki az elmúlt években egyszer-egyszer jól szerepelt, aztán meglepetésszerűen teljesen gyengén, az idei versenytáradat állandó jó közléssel futotta végig. Most esücsjavításra kószul, az 5000 méteres magyar esücsöt akarja megjavítani. Ezt a esücsöt jelenleg Kelen 14:23.4 mp-es idővel tartja, ezt az időt Finnországnban futotta, teljes tíz másodpercet javítva meg az akkor érvényben lévő magyar esücsöt, melyet Szabó Miklós tartott. Szabó azóta egyetlen egyszer sem futott 14:30-on belül, de még ehhez közel is csak ritkán, az idén például egyszer sem. Mindennek dacára a esücskísérletét nem tartjuk lehetetlennek, hiszen ez a esücs már harmadik éve áll fenn és ez szinte szokatlán hosszú idő néhány éve Magyarországon egy hosszútávú esücsnek.

Közgazdaság

A tegnapi piaci árak a következőképpen alakultak:

GYÜMÖLCSPIAC:

Alma	80—160 fill.
Körte	180—220 fill.
Szilva	90—140 fill.
Őszibarack	260—300 fill.
Görögdinnye	40—44 fill.
Sárgadinnye	40—44 fill.
Szőlő	240—280 fill.

ZÖLDSEGIPIAC:

Káposzta	60—70 fill.
Zöldbab	160—180 fill.
Szemesbab	170—180 fill.
Zöldség	24—28 fill.
Uborka	8—10 fill.
Paprika	6—8 fill.
Paradicsom	70—80 fill.

Hirdetmény. Ertesítjük a t. utazóközönséget, hogy 1943 szeptember 16-tól, csütörtöktől kezdve további intézkedésig csak hétköznapokon, a 12. sz. viszonylat Máv. p. u.—Gazdasági Akadémia vonalon a Vigadóútól 14 ó 25 perckor induló és gazdasági Akadémiától 13 ó 46 perckor csak a Vigadóút közlekedő villamos járatot semet forgalomba állítjuk. A Debreceni Helyi Vasút Rt. Üzletigazgatója.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft. Felelős kiadó: Balogh István.

Szalacsi Rác Imre regénye:

A KERESZT

A reggeli ugyancsak juhhúsból állott, de most köleskenyeret is adtak mellé és lépesmézet.

— Ha úgy tartja a kedvetek, elmehelünk megnézni a tábor — állott fel a kun és megtörülte két kezét borszoknyájába, közben kibontotta varkocsát és míg a két barát teljesen felöltözött, befonta kékesen villogó haját.

A sátor előtt három paripa állott felkantározottan. Legények tartották száron a nyugtalan lovakat.

Kint friss, igen tiszta idő fogadta a két papot. A nap már régen felkelt és a csillogó hó vakította a szemüket a sátor homálya után. Meg kellett szokniuk, hogy lassanak. Elsőnek az éjjel nyomait ledezték fel a hóesésben és látták, merről jöttek, hol állította meg őket a kutyák csoportja, aztán az elejtett ordások frissen lehántott irháját nézték meg a száritófákon a vezér sátra közelében. Emre testvér hátát hideg borszás járta át, amint a véresen lefejtett irhát nézte, mert arra gondolt, hogy kevesen mult a sorsuk néhány órával ezelőtt.

Előttük dél felé végtelen síkság terült el, a hátuk megett a beláthatatlan nádrengeteg és annak szélén a kunok sátrainak sora. Sátor, sátor mellett, azonban csak közelről lehetett kivenni, hogy a nádkévek sátrakat takarnak.

Távol, a nád szélében mindenütt lovak legeltek, még messzebb daruszörű barmok szálalták a hóból kiálló gyékényt, sást és két-háromszáz lépésenként tatárszolgák voltak az őrizők apró, hosszúszerű lovakkal.

— Mehetünk, ha kedvetek tartja — lépett a lova hátára a kun, míg a két magyar megfogta a sörény végződését és úgy vetették magukat a nyeregnélküli paripákra.

A két magyar között kocogott a kun, akinek szeme messze járt és távoli ködös föltekben is látta azt, amire kíváncsi volt. Már egy jó fertályórája lovagoltak, amikor Péter atya megkérdezte:

— Ki vagy, vezér, legalább tudjuk a nevedet!

— Törtel, a hét törzs legerősebb törzsének feje.

— Azt se kérded, hogy mi kik vagyunk?

— Megmondjátok az este, aztán láttam, hogy jó szándék hozott benneteket szállásomra.

— Valóban vízbefojtották a három vénséget? — kérdezte Emre testvér és visszafordult a nyeregnélküli paripán, hogy lássa, mi történik a tó tükreán, ahol nagy csődület fogadta a tatárszolgákat.

— Most történik — léptetett gyorsabban a kun.

— És ha ellened fordul táborod?

— Az nem lehet!

Nagy recsegnes, riadás rázta meg a pusztát csendjél, a lovak felhorkantak, mintha villám csapott volna a közepükbe.

— Most hasították meg a jeget! — kapta csendesebbre lova zaboláját a kun.

A hatalmas nádas vége felé jártak már, de még mindig találtak sátrakat, máglyába rakott nádkéveket az éjszakai tüzeléshez és pernye szállotta meg mindenütt a tó és nádas környékét.

— Ez az én birodalmam! — állott meg a kun a nádas végénél.

— Meddig tart?

— Nincs határa. A Tisza-folyóig mehetek, ha fogytán a legelő.

— Dél felé kinek a szállása van?

— Azé, akit kerestek: Dósa úr, a király nádorának uradalmi vannak lentebb kétnapi járó földig. Most már megmondhatom. Ott, ahol az a magányos szifla áll, már az ő földje. Ha indultok majd, arra menjtek és egy napi járás után az első pásztorokat megtaláljátok...

Mire visszafordultak, a naptényes tájék is mintha más lett volna. A nádra ráfagyott zúzvara ragyogott és a nád, sás, gyékény közül kibújt lovak, marhák sütkéreztek a napon. A csúfarcú, megcsontított fülű, orrú tatárok csak a szemükkel kormányozták az óriás komondorokat egyik-másik elbítangoló jószág után.

— Hány emberből áll a törzsed? — kérdezte Péter atya.

— Sokból. Nem számolom őket...

— Szolgád hány van?

— Ezer! — mondta hangsúlytalanul a kun, nyilván nem ismervén a szám értékét.

Az is lehet azonban, hogy a kíváncsiskodó kérdés nem volt nyére, mert nyomban másra terelte a szót:

— Ha testvéresemet meggyógyítod, legszebb lovam néked adom, te magad válaszd ki a ménesből...

— Nem kell azt megfizetni, Isten nevében történik.

— Bolond vagy, hiszen te azt se tudod, hogy milyen az én legszebb lovam. Két ifjú leányt kapnék érte nyomban, az olyan paripa!...

— Se leány, se paripa nem kell. Mi azt vállaltuk, hogy kenyerünkön, ruhánkön, szállásunkon kívül egyebünk nem fogynak...

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

Jánosy magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel, Virág-utca 21. Telefon: 23-78. 8

Gálcsy tizenhétéves nyomozóirodája vidéken is diszkrétan nyomoz megfigyel. Zöldfa-u. 3. T.: 28-72. 214

Levelezés

Szeretne levelezni hajdúföldi magyar lányal, aki sok örömet tudna szerezni egy orosz földön küzdő magyar honvédnek. Molnár János örv. Tp. F-887. 497

Háztartási alkalmazott

Bejáró vagy bentlakó konyhaiány felvétetik — Kossuth u. 3. I-3. 511

Betöltendő állás nőknek

Lapkészítő nőket fixfizetéssel felvesszünk, jelentkezés a Debreceni Újság Hajdúföld kiadóhivatalában. Ferenc József-út 56.

Elsőrendű varrónőket legmagasabb fizetéssel azonnalra felvesszünk Dél-Észak ruhagyár, Piac-utca 61. I. 513

Betöltendő állás férfiaknak

Lapkészítőket azonnalra felvesszünk kiadóhivatala. Jelentkezés egész nap. Piac-utca 56 szám alatt.

Modern villamos szereléshez szakzerű kiképzéssel tanuló felvételnék Péterfia 42. 516

Főszerkesztő segédje és 18 éves felül kiadót felvesszünk. Köztisztviselők. Kossuth-u. 7. 514

Ajánlat

Mielőtt arany, ezüst, briliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelecsényi arany- és ékszerkereskedőnek Sas-utca 2. 60

Sírkövek műköből és termésköből mészalak gyümölcsösök részére és piros salak kerli utakra kapható a Debreceni Műkőgyárnál, Fürdő-u. 2. 554 v. v.

Szörme bundákat javítok, alakítok, festek. Vesszek, eladok. Kőváry szücsmeister, püspöki palota I. 31. v. 968

Mezőgazdasági gépeket, eszközöket, alkatrészeket bármilyet vesz, elad, vagy becsereél vitéz Nagy János, Halvan-utca 41. Telefon: 26-19. 1874

Neves mesterek olajfestményét olcsón kaphatja meg kiadóhivatalunkban. 670

Ékszer javítás, briliáns és ezüst beváltás. Hamis-ékszer eladás. Pollák Endre aranyművesnél — Halvan-utca 2. 76

Fuvarleveleket felülvizsgál, visszatérítési és kártalanítási ügyeket vállal Mester András fuvarlevél felülvizsgáló iroda. Halvan-utca 1. I. 38.

Kukoricacsutkát adok tehéntrágyáért. Cim: Miklós-utca 16, balra harmadik ajtó. 515

Egy nyugdíjas idős nő — vagy férfi gondozását nyugdíjért elvállalom. Családtagnak tekinteném. Özv. Sári Józsefné. Hajdúhadház, Vénkert. 409

Bébi- és gyermekzoknik főzhető kivitelben megrendelhető Pethő kézmunka iparban, Szent Anna-u. 10. Harisnyaféltés, talpalás, Női kötött-kabátok készítése, összeállítása hozott anyagból is. Telefon 32-41.

Aranyat, ezüstöt s briliáns napi árban veszek. Szelecsényi arany- és ékszerkereskedő, Sas-u. 2. 61

Oktatás

Dr. Naményi Gyuláné, Szentendrey Olga gyorsíró és gépiró iskolájában új tanfolyam kezdődik. Beiratkozni állandóan lehet. Debreceni tan. ker. kir. főig. eng. száma: 6475/1943. Vidékieknek vasútkedvezmény. Batthyány u. 1. 495

Lakás- és szoba-kereslet

Különbejárattú üres szobát keresek okt. 1-re. — „Biztos fizető” jellegre. 422

KERESEK október 1-re egy szobas, fürdőszobás lakást. Közzelítőkét jutalmozok. — Ajánlatokat „Sürgős” jellegre a kiadóba kérek.

Kereslet

Golyóprést, középnagy-ságút, megvételre keresünk. J özsef kir. hg.-u. 16. Nyomda.

Egy jókarban lévő férfi tén kabátot megvételre keresek. Címet a kiadóba kérek. Ny

Öcska vasat, fémelt, gépet a legmagasabb áron veszek. Vaskovits, Pacsirta utca 17. Telefon: 26-94. 937

Keresek 50 hold körüli tanyaúrbirtokot azonnalra készpénzfizetéssel. Ajánlatokat „Jó föld” jellegre a kiadóba. 517

Hentesek és mészárosok figyelmébe! Csonthulladékok a legmagasabb napiáron veszek. Vaskovits Pacsirta-utca 17. sz. — Telefon: 26—94. 936

Aranyat, ezüstneműt, ékszerket napiáron veszek Takáts Sándorné, Piac-utca 56. 62

Zenélőórát, régi vazăt, zenélő képet megvételre keresek. Maróthy Gy. utca 21., délután 3—4-ig. 696

Rádió

Rádiót, bármilyen rendszerűt javít, alakít, épít olcsón garanciával, évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész, Csapó-utca 84. telefon: 32-54. Vidékieknek soronkivül. 673

Autó, motor, kerékpár

300 kbc üzemképes motorkerékpár jó gumikkal eladó Kiss u. 8. sz. Ny

Butor

Mienc a fényes kirakal amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletben, Piac u. 71. sz. 1966

Modernháló, konyhaberendezés, kombinált szobabekamé, fotelek, szelion, divány eladó. Kosuth-utca 51. 71

Használt bútorokat, irodai berendezést, wertheimkasszát, üzletberendezést, magas áron veszek. Verő. Csapó-u. 10. 298 v. v

Birtokbérlet

Ebesen 47 hold föld kiadó. Ertekezni Kossuth-u. 69. 5. ajtó, d. u. 2—4 6—8-ig. 496

Szóló, gyümölcsös

Gyümölcsösöt egy szoba, konyhás lakással keresek megvételre azonnali készpénzfizetéssel. Irásbeli ajánlatokat „Tízezer pengő” jellegre a kiadóba kérek. 732

Eladó állatok

Tehén nagytejű, 1 napos fiával eladó. Tanító-u. 14 512

Különféle

Betegség folytán eladó sürgősen egy keskenyfilm-es mozi, teljesen új, complete berendezése. — Cim a kiadóban. 385

Eladó ingóság

Uj fekete gyapjú szűr eladó. Piac-u. 22-24. házfelülvizsgáló. 503

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén Igazgató: Somogyi Gábor.